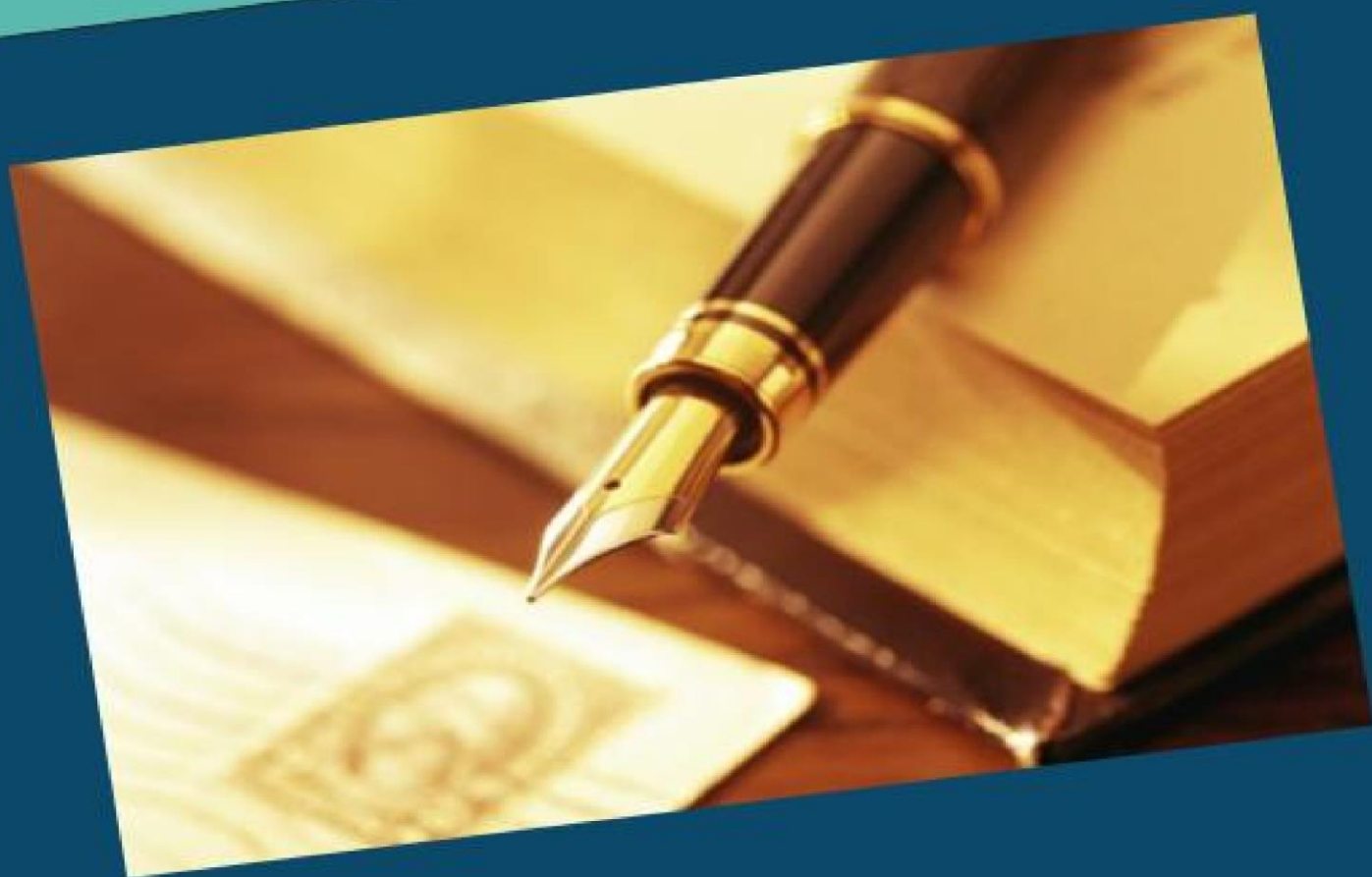

Revista

PROFEDU

NR. 19
SEPTEMBRIE 2022
www.profedu.ro

REVISTA PROFEDU

Nr. 19/SEPTEMBRIE 2022

COORDONATORI:

- Anușa Sorescu
- Carmen-Olimpia Gafton-Guga

REDACTOR:

- Anușa Sorescu

FURNIZOR: ASOCIAȚIA PROFEDU

- Email: www.profedu.ro
 office@profedu.ro
 anusa_sorescu2008@yahoo.com

REPERE PEDAGOGICE:

- Revista PROFEDU a fost înregistrată la Biblioteca Națională a României, a primit codul unic de identificare ISSN-2559 – 6950 și se supune prevederilor Legii Depozitului Legal –Legea 111/1995.

CUPRINS

CUPRINS	3
PROLOG	4
I. ARTICOLE ORIGINALE	5
1. <i>Prof. înv. preșcolar: Constantin Andreea-Maria, DEZVOLTAREA AUZULUI MUZICAL LA COPILUL PREȘCOLAR .....</i>	5
2. <i>Prof. Păun Mihaela, ALTERNATIVELE EDUCAȚIONALE .....</i>	8
3. <i>Prof. înv. preșcolar Buleteanu Amalia-Teodora, CREATIVITATEA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR .....</i>	9
4. <i>Prof. înv. primar Irimia Anca, DEZVOLTAREA EMOȚIONALĂ A COPIILOR .....</i>	13
5. <i>Prof. înv. preșcolar Buleteanu Amalia-Teodora, INTELIGENȚA EMOȚIONALĂ LA PREȘCOLARI .....</i>	17
6. <i>Prof. înv. preșcolar: Ghiță Dorina-Mihaela, INTERACȚIUNEA COPILULUI CU ADULTUL –BAZĂ A INTERACȚIUNII SOCIALE ....</i>	18
7. <i>Prof. Radu Ovidiu-Marian, IDEI, PRACTICI DE REDUCERE A CONSUMULUI DE ENERGIE .....</i>	21
8. <i>Prof. înv. preșcolar: Constantin Andreea-Maria, VALOAREA FORMATIVĂ A PARTENERIATELOR EDUCAȚIONALE LA NIVELUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PREȘCOLAR .....</i>	24
9. <i>Prof. înv. primar Irimia Anca, STUDIU PRIVIND EFECTELE NEGATIVE ALE CALCULATORULUI ASUPRA COPIILOR .....</i>	27
10. <i>Prof. înv. primar Coman Luminița, EFECTELE POZITIVE ALE UTILIZĂRII MEMORIZĂRII LA CLASELE PRIMARE .....</i>	29
II. VOCAȚIE ȘI MISIUNE	32
11. <i>Prof. înv. preșcolar Buleteanu Amalia-Teodora, STUDIU DE CAZ .....</i>	32
12. <i>Prof. Drăgoi Luminița Mihaela, EDUCAȚIE ONLINE LA NIVEL PREȘCOLAR .....</i>	34
13. <i>Profesor Enache Bogdan – Costin, PLAN DE ACTIVITĂȚI PENTRU COMBATEREA BULLIYNGULUI .....</i>	35
14. <i>Prof. înv. preșcolar Bogdan Adela-Diana, PROGRAMA OPȚIONAL .....</i>	38

PROLOG

Revista PROFEDU este o publicație trimestrială, fiecare număr având drept obiectiv punerea la dispoziția cititorilor de materiale dintre cele mai interesante și mai competent realizate.

Ne dorim ca Revista PROFEDU să illustreze și să reprezinte activitatea educativă, științifică a Sistemului de Învățământ preuniversitar din România. Revista va primi în paginile ei aspecte variate ale problematicii educației precum: proiecte educaționale, parteneriate, lecții demonstrative, articole și studii de specialitate, eseuri, creații etc., conform rubricilor Revistei.

Articolele publicate în cele patru numere anuale ale Revistei contează și pentru promovarea pe posturile didactice sau pentru evaluările periodice efectuate în cadrul instituțiilor de învățământ, participanții devenind, astfel, autori de articol cu ISSN.

Mai întâi, Redacția mulțumește tuturor profesorilor care au ne-au venit în întâmpinare și ne-au trimis materiale, ajutându-ne, astfel, să înfaptuim primul număr al Revistei PROFEDU.

Învățământul românesc, mai ales în momentul de față, este chemat la oferirea de exemple pertinente, modele de bune practici, mentorat etc. Printr-un efort comun, împărtășind din cunoștințele, înțelepciunea și experiența noastră, putem așeza „o cărămidă” la temelia educației. Revista este structurată pe patru secțiuni, astfel:

1. Prolog. Privește un cuvânt al Redacției care deschide fiecare număr al Revistei, făcând o prezentare a conținutului numărului respectiv, dar și un comentariu al uneia sau mai multor teme dezbătute în cadrul acesteia.

2. Articole originale. Este rubrica Revistei, în care sunt publicate, inclusiv în limbă străină (engleză, franceză, italiană etc.) articole originale, inedite redactate de cadrele didactice.

3. Vocație și misiune. Rubrica este destinată cadrelor didactice care prezintă materiale utile în activitatea de zi cu zi a profesorului la catedră. Aceasta reprezintă un segment important carierei didactice, iar materialele publicate în această secțiune se doresc a fi un sprijin și o sursă de informare utilă pentru cadrele didactice.

4. Eveniment didactic. Include prezentarea unor evenimente didactice, care privesc învățământul preuniversitar, dar și din viața școlii în general, în memoriam/in onoare unor personalități culturale ce au avut o contribuție la evoluția învățământului românesc.

I. ARTICOLE ORIGINALE

DEZVOLTAREA AUZULUI MUZICAL LA COPILUL PREȘCOLAR

**Prof. înv. preșcolar: Constantin Andreea-Maria
Liceul Tehnologic Jidvei/G.P.P. Bălcaciu, jud. Alba**

Ființa umană se află într-o lume înconjurată de sunete și de zgomote. Oriunde ar păși pe acest pământ se va întâlni cu muzica. Foșnetul pădurilor, murmurul apelor, cântul păsărelelor, semnalul sirenelor, vuietul motoarelor, zgomotul străzilor și al activității umane cotidiene, precum și alte asemenea manifestări constituie vastul domeniu sonor, fără de care viața ar fi de neconceput.

Educația muzicală este o activitate complexă care începe încă de la cea mai fragedă vârstă și continuă pe parcursul întregii vieți. Această atracție a copilului față de ritm, de melodie, de sunet, de zgomotele întâlnite în natură, apare încă de timpuriu. Începând din perioada prenatală, copilul reacționează la graiul muzicii. Deci, omul se naște cu acest simț muzical pe care treptat și-l dezvoltă prin efort propriu și multă muncă. La mijloc există aceeași „senzație a sunetului” cu care se naște orice organism viu, iar în cazul omului, „senzație a muzicii”, care se transmite fătului de la mamă. Compozitorul și pedagogul Zoltan Kodály, în momentul în care a fost întrebat când trebuie începută educația muzicală a copilului, acesta a dat următorul răspuns: -Cu nouă luni înainte de nașterea copilului. Dar după un timp, a reactivat: -Cu nouă luni înainte de nașterea mamei copilului”.

Dacă începe cu nouă luni înainte de nașterea mamei copilului, mamei îi revine un rol important în educarea lui din punct de vedere muzical. Totul pleacă începând din această perioadă. Cu cât părinții vor fi mai implicați în dezvoltarea copilului, cu atât acesta va prezenta încetul cu încetul abilități muzicale, fiind tot mai observabile pe an ce trece. Dacă copilul va fi educat muzical mai timpuriu, el va putea beneficia de multiple avantaje oferite de această educație minunată. Copilul va evolua foarte mult și cu ajutorul cadrului didactic, educatoarea, deoarece interacionează într-un alt mod cu muzica în cadrul grădiniței.

Prin noțiunea de „auz muzical” se înțelege capacitatea unei persoane de a putea să recunoască, cât și să reproducă sonorități de diferite înălțimi, durate, timbruri și intensități. Când vorbim despre auzul muzical, putem face referire și la auzul muzical needucat, mai exact la acele persoane care nu au o cultură muzicală specială, dar ne mai putem referi și la auzul muzical profesional. Pentru ca auzul muzical să fie

cât mai bine dezvoltat, cât mai bine educat, trebuie să se înceapă încă din perioada preșcolară, printr-o educare continuă și sistematică, putând ca în timp să se ajungă la perfecțiune.

Copiii talentați sau mai bine spus, foarte receptivi la stimulii specifici domeniului muzical, începând de la vârsta de 2 ani răspund la muzică prin mișcări și reușesc să captureze mici secvențe muzicale. În jurul vârstei de 3 ani încep să cânte cu tot mai mare acuratețe, respectând la început numai conturul melodic, recunoscând apoi treptat și înălțimea corectă a tonurilor. Tot la această vârstă, cântecul spontan, improvizat, este înlocuit treptat de recunoașterea și imitarea unor cântece mai populare, familiare copilului. Din acest moment, dezvoltarea aptitudinilor și deprinderilor muzicale câștigă în complexitate, în calitate, dar fundamentul nu se schimbă foarte mult. În cazul în care educatoarea observă în grupă un copil care are un auz absolut sau care are înclinații spre muzică, se indică ca aceasta să comunice cu părinții, pentru a-l conduce pe preșcolar spre o carieră muzicală, precum pregătirea și dezvoltarea vocală sau studierea unui instrument.

Dezvoltarea auzului muzical are în vedere dezvoltarea simțului melodic, dezvoltarea simțului armonic, dezvoltarea simțului ritmic, dar tot în același timp dezvoltă și sensibilitatea pentru o intonație corectă, precisă. Liviu Comes precizează faptul că pentru ca o activitate muzicală să se poată desfășura, copiii trebuie să-și formeze anumite deprinderi, să-și dezvolte vocea, auzul muzical, memoria muzicală, simțul ritmic, precum și simțul melodic. Educația muzicală se realizează pas cu pas, prin studiere unui repertoriu potrivit vârstei și capacităților copiilor, astfel depășindu-se dificultățile pe care aceștia le-ar putea întâlni la primele contacte cu muzica.

Pentru dezvoltarea auzului muzical trebuie să se respecte câteva criterii în alegerea repertoriului de cântece ce se învață după auz: vârsta copilului (trebuie să avem în vedere faptul că la o vârstă anume copiii au o anumită psihologie, anumite interese afective și anumite preocupări, iar cântecele trebuie să fie selecționate în strânsă legătură cu respectarea acestei psihologii.); ambitusul vocii (vocea copiilor este foarte plăpândă și delicată, având o întindere de cel mult o cvintă sau sextă, iar în acest fel se recomandă o selecționare a cântecelor din acest punct de vedere. Este adevărat că întinderea vocilor se mărește prin exerciții, dar la început este bine să ținem seama de posibilitățile reale și naturale ale copiilor, învățându-i cântece pe măsura întinderii lor vocale.); tematica programei pentru activitățile instructive-educative; gradul de dezvoltare muzicală (presupune dezvoltarea vocii și a auzului muzical, formarea deprinderilor vocal-corale, ca intonație, emisie, respirație etc., dezvoltarea memoriei muzicale, dezvoltarea sensibilității și, în general, a gustului artistic și a atașamentului față de muzică. Se știe, de exemplu, că anumite formații vocale de copii, care nu au practică îndelungată, pot interpreta un repertoriu mai evoluat

de cântece, față de alte formații corale de copii de aceeași vârstă, care nu au nicio practică muzicală anterioară.)

Pentru dezvoltarea auzului muzical se pot utiliza și instrumentele muzicale, care au un timbru aparte ce se poate sesiza ușor de către copii. Instrumentele muzicale stimulează interesul copiilor pentru muzică, largesc orizontul muzical al copiilor, facilitează însușirea limbajului muzical prin implicarea manualității, dezvoltă aptitudini creative, îmbogățește conținutul și forma activităților muzicale, contribuie la activizarea muzicală a tuturor copiilor. Având în vedere faptul că din copilărie copiii manifestă o mare atracție față de instrumentele și jucăriile muzicale, considerăm că acestea pot constitui valoroase mijloace de stimulare a copiilor pentru activitățile muzicale.

În funcție de dotarea școlii, specificul zonei, ca și de pregătirea sa în acest domeniu, educatoarea va alege instrumentele a căror tehnică de utilizare poate fi ușor însușită de către copii. Dacă educatoarea studiază un instrument, ea, cu ajutorul acestuia poate să acompanieze cântecele pe care le predă la clasă. Acest aspect este foarte important, deoarece îi ajută pe copii să emită sunetele clare, corecte, să nu falseze, în acest fel putând să li se dezvolte auzul cât mai bine.

Preșcolarul se naște cu simțul auditiv și dacă această particularitate este sub influența unui mediu și a unei frumoase educații ea poate deveni o aptitudine sau o predispoziție psihică individuală.

Bibliografie:

1. Bularga Tatiana, *Psihopedagogia interesului pentru muzică*, Chișinău, 2008.
2. Gagim Ion, *Omul în fața muzicii*, Presa universitară bălțeană, Bălți, 2000.
3. Gherghina D., Modoran M., Moroianu M., Simiciuc E., Turean M., Bangă J., Ionescu I., *Metodica activităților instructiv-educative în învățământul (pre)primar, Volumul II*, Editura Didactica Nova, Craiova, 2018.
4. Giuleanu V., *Tratat de teoria muzicii, Volumul I*, Editura Muzicală Grafoart, București, 2013.
5. Matora-Ionescu Ana, Elena Tudorie, Anton Scornea, *Metodica predării muzicii la clasele I-VIII-în Școala Generală de 8 ani*, Editura Didactică și Pedagogică, 1965.
6. Munteanu Gabriela Viorica, *Concepții pedagogice românești în domeniul muzical-Liviu Comes, Voiculescu Dan*, Editura Ecou Transilvan, Cluj-Napoca, 2013.
7. Palade Laurențiu, Palade Corina, *Educație muzicală- Ghid metodic pentru învățământul preșcolar și primar*, Editura Taida, Iași, 2018.

ALTERNATIVELE EDUCAȚIONALE

Prof. Păun Mihaela
Grădinița Nr. 236 București

Alternativele educaționale reprezintă variante de organizare a activităților care propun soluții de modificare a anumitor aspecte legate de formele tradiționale de organizare a activităților educative. Se cunoaște faptul că acestea promovează serie de dimensiuni ce dezvoltă grija față de copil, având în vedere dezvoltarea sa armonioasă și echilibrată, promovează acele teorii și principii pedagogice care pleacă de la nevoile acestuia. Lui nu i se impune nimic din afară, ci învață acționând din propria ta experiență. Se vizează respectarea copilului, valorificarea ritmului său de dezvoltare, a sensibilității, a autonomiei și înclinațiile sale naturale. Pe baza unor metode non-directive, se pune accent pe meditație, reflecție, pe o pedagogie centrată pe personalitatea celor educați și mai puțin pe considerente teoretice.

Alternativele educaționale, deși privite cu reticență, au ajuns astăzi a fi apreciate de cei implicați în actul educațional. Prima școală care a propus o alternativă sistemului educațional clasic a fost Școala Waldorf. Învățământul românesc trebuie să formeze și să dezvolte competențele-cheie ale unei persoane responsabile, cu inițiativă și dovedind spirit civic, capabilă de performanță într-un mediu competitiv, caracterizat de o dinamică și transformări profunde generate de formarea noului mediu. Cadrul didactic își poate centra atenția în mod diferit asupra activităților de învățare și practicilor, metodelor, strategiilor pe care le utilizează. Diversitatea situațiilor concrete face posibilă și necesară o varietate de soluții didactice. Echilibrul dintre diferitele abordări și soluții trebuie să fie rezultatul proiectării didactice personale și al cooperării cu elevii fiecărei clase în parte. Aspectele ce ar trebui preluate mai mult în învățământul tradițional sunt artele, lucrul manual, artizanatul etc. Ar trebui să ocupe un loc mai important în curriculum, deoarece oferă elevilor contact cu diverse materii și nenumărate activități de bază ale omului, o legătură mai strânsă cu părinții elevilor, implicarea acestora în toate activitățile pe care le desfășoară copiii sau în cele ale școlii. Luarea în considerare a efortului real pe care elevul l-a făcut pentru a atinge un anumit rezultat, nu numai îndeplinirea sau neîndeplinirea unor teme, conceperea programei între un spirit creativ în funcție de nevoile copilului duce la abordarea individualizată elevilor clasei. Copilul trebuie să simtă plăcere în a învăța în mod spontan.

Educatorul este ghidul, nu sursa tuturor învățăturilor. Dorința interioară, naturală de a învăța a copilului îl va ghida în această direcție. Copiii au mare nevoie de disciplină pozitivă. Clasele trebuie să încurajeze independenta, autodisciplina și dezvoltarea trăsăturilor pozitive de caracter. Mediul este

pregătit cu grijă pentru a permite copilului să lucreze cât mai independent posibil, iar educația tradițională reprezintă elementul static, pe când educație alternativă reprezintă elementul dinamic.

Așadar, școala trebuie să recunoască și să reacționeze la diversele cerințe ale elevilor, asigurând astfel o educație de calitate pentru toți prin programe de învățământ adecvate, organizare eficientă, strategii didactice potrivite. Fiecare dintre aceste tipuri educaționale merită o mai mare atenție, însă societatea românească se află în stadiul în care se obișnuiește și învață să accepte astfel de concepte, dar până la asimilarea lor deplină observăm că este nevoie de timp. Dintre toate sistemele de învățământ, pedagogiile alternative sunt, probabil cele mai diferite. Iar acesta poate fi, probabil principalul lor dezavantaj – copiii se înscriu, practic într-un circuit închis, iar părăsirea sa implică un efort suplimentar din partea copiilor pentru a se adapta într-o școală tradițională.

Pe de altă parte, nu toți copiii se integrează într-un astfel de sistem; de aceea, este de preferat ca cei mici să fie înscriși de la nivelul preșcolar sau chiar antepreșcolar într-o clasă cu predare alternativă. De asemenea, accesul la un astfel de model rămâne limitat – sunt totuși puține instituții cu predare alternativă, iar multe dintre ele nu au clase de gimnaziu sau liceu, deși metodele interactive utilizate corect și eficient, antrenează elevii în rezolvarea unor sarcini practice, individual sau pe echipe, prin care se acumulează noi informații și care îi stimulează în comunicare și dezvoltare.

Bibliografie:

1. Ezechil, Liliana- *Pedagogie. Fundamente teoretice*, Ediția a II-a, Editura V&I Integral, București, 2002

2. Montessori, Maria- *Copilul, ființă divină, dar neînțeleasă (pentru părinți și educatori)*, Editura CEDC, București, 1991.

CREATIVITATEA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

**Prof. învă. preșcolar Buleteanu Amalia-Teodora
Școala Gimnazială Nr. 71-Grădiniță, București**

Psihologii susțin în general, că a fi creativ înseamnă a crea ceva nou, original și adecvat realității. A crea înseamnă a face să existe, a aduce la viață, a cauza, a genera, a produce. Creativ este cel care se caracterizează prin originalitate, expresivitate și este imaginativ, generativ, deschizător de drumuri, inventiv, inovativ.

Creativitatea este legată de expresii și creații artistice, de invenții tehnologice sau descoperiri științifice, de comunicare interumană, de educație, de comportamente personale și de mișcările sociale. Ea semnifică: adaptare, imaginație, construcție, originalitate, evoluție, libertate interioară, talent literar, distanțare față de lucrurile deja existente. Ca formațiune psihică, creativitatea se caracterizează printr-o multitudine de sensuri: productivitate, utilitate, eficiență, valoare, ingeniozitate, noutate, originalitate.

Printr-o definiție generală, creativitatea poate fi văzută drept un proces prin care se focalizează într-o sinergie de factori (biologici, psihologici, sociali) întreaga personalitate a individului și care are drept rezultat o idee sau un proces nou, original, cu sau fără utilitate și valoare socială.

În prezent, încă mai persistă în educație un model care se bazează pe formarea unor oameni conformiști, considerându-se că o educație cât mai completă este mai benefică decât dezvoltarea unei gândiri originale și creative. În societate însă, mai ales în marile companii, se caută tot mai multe persoane creative, care, pe lângă alte calități necesare postului pe care îl ocupă, aduc un plus de originalitate în munca prestată. Experimentele realizate de-a lungul timpului au ilustrat în grafice o curbă descendentă pe care o urmează creativitatea, aceasta fiind mult mai pregnantă la vârstele mici și pierzându-și productivitatea la vârsta adultă. Din acest motiv, este important ca programele educative de la toate nivelurile să meargă mai mult în direcția cultivării creativității.

Copilul, care-și manifestă permanent mirarea și surpriza, încercând să surprindă ineditul lumii, neinfluențat încă de educația rutinieră, este considerat prototipul creativității. Teama față de orice deviere de la normă (convenție, tradiție) sau conformismul social are ca efect dispariția originalității, fiind capcana în care eșuează creativitatea multor indivizi.

Preșcolarii creativi se diferențiază de obicei de restul grupului prin diferite comportamente specifice și dacă li se permite acest lucru, își dezvoltă în mod liber creativitatea. Ei sunt foarte curioși, vin cu soluții neobișnuite, cu idei originale, au inițiativă și un spirit de observație foarte bine dezvoltat, văd conexiuni între elemente aparent fără nici o legătură, pun întrebări adecvate, caută alternative și explorează noi posibilități, manipulează și controlează simultan mai multe idei, învață rapid și ușor, au o memorie bună, un vocabular foarte bine dezvoltat, găsesc căi neobișnuite pentru soluționarea problemelor, au o imaginație vie și o capacitate deosebită de a compune povești.

Preșcolăritatea este apreciată ca fiind vârsta ce cuprinde cea mai importantă experiență educațională. Dar regăsim cel puțin trei puncte de vedere exprimând urgența creativității la copil:

- Potențialul creativ al unui copil este rezultatul unui efort de autodezvoltare independentă și autonomă în afara condițiilor în care a fost educat;
- Potențialul creativ poate fi dezvoltat într-un cadru genetic dat (fond genetic ce poate fi căutat, găsit și eliberat, ca apoi să fie înlăturat tot ce ar putea să îi împiedice dezvoltarea), ceea ce întărește expresia „de unde nu-i, nici Dumnezeu nu cere”;
- O a treia poziție, cea pur științifică, explică și demonstrează că educația (influențele organizate și sistematizate ale vieții) formează și dezvoltă capacități de creație, calitative și cantitative, în structura personalității copilului.

Caracteristicile fundamentale ale personalității creatoare sunt fluiditatea și flexibilitatea gândirii, dar și originalitatea și capacitatea de a da multiple soluții aceleași probleme. Factorul cel mai important care participă nemijlocit la realizarea creativității este factorul verbal, iar creativitatea verbală constă

în capacitatea de a utiliza vorbirea unei gândiri în sensul unei cât mai mari fluidități, flexibilități și originalități.

Prin metodele și procedeele active și antrenante folosite în educația preșcolară am urmărit să declanșăm la copii actele creatoare care duc la realizări artistice diverse.

Rostul educatoarei în procesul de formare a copiilor cu dizabilități este de a favoriza în fiecare capacitate și aptitudini creative drept componente structurale ale personalității omului nou.

Liniile directe pe care educatoarea trebuie să le urmeze pentru a facilita expansiunea energiilor creatoare ale copiilor, în rolul de preșcolar sunt explicațiile și demonstrațiile prin care transmite copiilor informațiile, le formează priceperi și deprinderi. Copilul trebuie să caute, să descopere el însuși cunoștințele.

Dacă copilului i se servesc de fiecare dată fapte cunoscute, explicate și ilustrate, nu ne putem aștepta la dezvoltarea unor calități ale gândirii creative cum ar fi flexibilitatea, perspicacitatea, originalitatea.

Dacă se va încerca o impunere optică mintală a adultului, înăbușim în mod nepermis manifestările logicii infantile.

Copilul trebuie stimulat să gândească singur, să creeze singur.

Principalul instrument de conștientizare a oricărui act de creație și de obiectivare a produsului creativității, rămâne limbajul. Numai verbalizând stimulii verbali „incită” creierul la acte creative.

Lărgirea relațiilor cu mediul și îmbogățirea neconținută a cunoștințelor copiilor preșcolari cu dizabilități despre obiectele și fenomenele lumii reale, determină o creștere a vocabularului activ.

Dacă privim creativitatea în legătură cu procesele de cunoaștere, trebuie să observăm că imaginile, ca și limbajul au un caracter și o funcție epistemologică. Limbajul vine ca să explice imaginea. Copiii au rareori limbajul și dezvoltarea cognitivă necesară procesării și redării experiențelor numai prin intermediul cuvintelor (cu atât mai puțin copiii care prezintă o deficiență), astfel încât ei își completează comunicările în mod spontan cu ajutorul formelor simbolice de expresie și comunicare, cum ar fi joaca, metaforele și o varietate de imagini vizuale, auditive și kinestezice.

Tehnicile de art-terapie oferă copiilor oportunitatea de a explora și exprima, prin intermediul materialelor specifice creației artistice, dificultățile în legătură cu diversele trăiri sau relații personale, dificultăți ce ar putea fi greu de exprimat în cuvinte.

Art-terapia utilizează toate formele expresive: pictura, muzica, literatura, teatrul și dansul ca mijloace de punere în valoare și îmbogățire a personalității fiecăruia, ajutându-l să exprime emoțiile profunde și dificultățile pe care le întâmpină.

Atunci când intrăm în contact cu persoane care se confruntă cu o suferință psihofizică, ne dăm seama că de cele mai multe ori, scânteia creativă se află într-o stare de imobilitate, astfel, utilizarea diferitelor tehnici artistice devine o cale de blocare a acelor resurse ce sunt momentan paralizate, gustul creativ devenind modalitate de a depăși „obstacolul” și însușirea în mod treptat a drumului către încrederea în sine.

Pe lângă rolul extrem de important pe care desenul îl joacă în evaluarea unui copil și în stabilirea obiectivelor de urmărit pe parcursul terapiei, desenul este utilizat și pentru a ajuta copilul să devină conștient de sine, de existența sa în lume. Desenele pot fi folosite în moduri variate cu scopuri multiple

și la diferite nivele. Prin intermediul picturii(inclusiv cea cu degetul) copilul își exprimă cu ușurință emoțiile.

Simplul act de a desena fără intervenția exterioară reprezintă o puternică exprimare a sinelui care ajută stabilirea identității persoanei și care este o cale de exprimare a sentimentelor. Tocmai în aceea constau beneficiile acestei tehnici în ceea ce privește copiii cu deficiențe, Învățând să aibă încredere în forțele proprii, copilul se dezvoltă.

Modelajul oferă atât experiențe kinestezice, cât și tactile. Flexibilitatea și maleabilitatea lutului se potrivesc unei variații de nevoi. El pare să spargă adesea blocajele copilului, putând fi utilizat cu succes și de cei care au mari dificultăți în exprimarea sentimentelor lor. Copiii „supărați” pot simți un sentiment al stăpânirii de sine, prin intermediul lutului. Copilul agresiv poate stăpâni lutul pentru a-l lovi și a-l sfărâma. Se poate folosi și plastilina. Pentru copilul cu spasticitate la nivelul membrelor superioare plastelina are un efect benefic în sensul relaxării mâinilor, în urma realizării unor exerciții specifice. Colajul ajută la eliberarea imaginației și poate fi utilizat ca exprimare senzorială și emoțională. Pe copilul cu deficiență folosind diverse exerciții îl ajută foarte mult în îmbogățirea motricității fine. Poveștile au rol de a-l ajuta pe copil să asimileze experiențele trăite și realitatea în general. Copilul învață să dea sens lumii din afara lui dar și să structureze gândurile. Alte tehnici folosite sunt teatrul de păpuși, jocul de rol, jocurile de mișcare, muzica și dansul.

Muzica este folosită cu succes în recuperarea multor întârzieri în învățare și a multor tulburări în dezvoltarea neuropsihică. În ascultarea și prelucrarea muzicii, creierul uman folosește ambele emisfere. De aceea, orice informație adusă prin intermediul muzicii este preluată rapid de către alte zone ale creierului. Utilizarea unui instrument muzical dezvoltă coordonarea motorie fină, orientarea spațio-temporală și bineînțeles, încrederea în sine. Folosind o muzică calmantă putem ajuta copiii cu tulburări de atenție să se concentreze pe o anumită sarcină dată. Unul dintre scopurile urmărite, alături de dezvoltarea personală este integrarea acestor copii, indiferent de deficiență, într-un grup social. Unul din punctele forte ale tehnicii de art-terapie îl reprezintă faptul că pentru copilul cu deficiență orice exercițiu devine o joacă, îl va realiza în mod natural, fără să i se pară că depune vreun efort.

Tehnicile de art-terapie sunt folosite atât pentru obiective specifice psihoterapiei, cât și pentru a contribui la dezvoltarea personalității și armonizarea interiorului cu mediul înconjurător. În cadrul activităților practice personalitatea copiilor se manifestă divers. De aceea se practică în învățământul preșcolar activitatea pe cercuri, în cadrul cărora copiii conform aptitudinilor fiecăruia aplică în mod creativ sarcinile, realizându-se unitar întregul proces de învățământ. Se constată cu satisfacție procesele înregistrate de copii sub aspectul receptivității, îndemnării și priceperii, dorința de a cunoaște și a munci, precum și bucuria obținerii unor bune rezultate ale muncii. În cadrul drumețiilor, a excursiilor organizate, copiii colecționează multe materiale din natură ca: spice, frunze, flori, pietricele, etc. Revenind în unitate aceștia sunt puși să confecționeze unele tablouri. Copiii au posibilitatea să îmbine plăcut formele și culorile, obținând lucrări frumos realizate. În felul acesta copiii și-au adâncit cunoștințele în legătură cu frumusețile naturii, dar, mai ales au satisfacția creativității lor.

Activitățile manuale organizate într-o strânsă legătură cu celelalte activități obligatorii, cu formele de muncă desfășurate de către copii zilnic și bazate pe cunoașterea și respectarea particularităților de vârstă și individuale își aduc o contribuție multilaterală în dezvoltarea atât a capacităților fizice ale copiilor cât și ale celor intelectuale.

Dintre componentele principale ale creativității face parte gândirea creatoare sau inteligența creatoare care este un factor esențial al activităților creatoare. Gândirea, atenția, memoria, imaginația nu pot fi separate de variabilele non-intelectuale: curiozitatea, sensibilitatea ridicată pentru un anumit domeniu, atitudinea dinamică față de dificultăți. Activitatea creatoare presupune componente intelectuale, motivaționale, cognitive, temperamentale.

Vârsta preșcolară permite formarea și dezvoltarea creativității, rămânând să găsim activități caracteristice stadiului de dezvoltare care să constituie o formă de exprimare a imaginației gândirii. Imaginația copiilor se dezvoltă prin stimularea curiozității. În vederea creativității copii trebuie înscriși în cercuri de activități specifice, trebuie urmărite interesele și talentele copiilor de aceeași vârstă, să le oferim o educație în vederea autoîngrijirii, încurajată inițiativa copiilor, în special când este vorba de activități educative, și nu în ultimul rând trebuie să nu uităm să le încredințăm responsabilități pe măsura puterilor lor.

„Oamenii ar fi mult mai creativi dacă li s-ar explica în ce constă, de fapt noțiunea de creativitate”
(A. Haven)

Bibliografie:

1. BOUILLERENCE B.;CARRE E., *Cum sa ne dezvoltam creativitatea*, Polirom, Iasi, 2007.
2. CONSTANTIN COCOS, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iasi, 2002.

DEZVOLTAREA EMOȚIONALĂ A COPILOR

Prof. înv. primar Irimia Anca
Școala Gimnazială Nr. 2 Hunedoara

Pentru fiecare părinte, educația propriilor copii nu este doar un privilegiu, ci o mare responsabilitate morală și socială.

Bucuria de a avea copii trebuie să o legăm de datoria de a-i forma ca oameni de valoare. Atmosfera caldă, de înțelegere în familie reconfortează climatul necesar pentru munca intelectuală. Lipsa de înțelegere, exigența prea mare, dădăceala și severitatea au efecte dăunătoare asupra copilului, mai ales în perioada în care materia de studiat se aglomerează și se instalează starea de oboseală. Este și datoria părinților de a-i ajuta pe copii, aceștia putând învăța de la părinți cum pot și cum trebuie să învețe, cum să-și pregătească lecțiile, cum să-și organizeze munca și timpul liber.

Școala a avut și are un rol primordial în a colabora cu părinții copiilor pentru asigurarea educației acestora. Educația este o acțiune la care își dau concursul școala, familia, comunitatea locală, întreaga societate și colaborarea între ele este absolut necesară.

După cum se știe, colaborarea presupune pe lângă o unitate de vederi și o coordonare a acțiunilor în vederea realizării unității- factorul coordonator al colaborării fiind învățătorul. Acest lucru decurge din logica lucrurilor, școala având rolul de a coordona colaborarea tuturor factorilor educativi, deoarece dintre toți, doar ea este singurul calificat pentru asemenea acțiune.

Școala trebuie înțeleasă ca o instituție unde se comunică prin toate mijloacele, se învață și se realizează comunicarea, pentru orice nivel și orice context social sau tematic.

Scopul comunicării în școală nu se rezumă la reușita școlară, ci urmărește reușita umană în toate condițiile și în toate momentele vieții.

Învățătorul este cheia succesului copilului la școală. Un educator râvnitor, vesel, bine pregătit și cu o iubire înnăscută pentru copii, se remarcă drept cel mai important factor de educație, după părinți.

Dezvoltarea emoțională a copilului este influențată și de calitatea relației sale cu educatorul. Acesta poate sprijini dezvoltarea sa emoțională astfel:

- Acceptă și remarcă emoțiile copilului;
- Oferă copilului un mediu sigur de exprimare a emoțiilor (evită ridiculizarea, critica, negarea sau minimalizarea emoțiilor copilului)
- Încurajează copilul să exprime emoțiile în cuvinte (*Observ că ești trist. S-a întâmplat ceva?*)
- Îi sprijină în recunoașterea emoțiilor celorlalți (să facă diferența dintre emoțiile lui și a altor colegi, ca urmare a unui comportament)
- Sprijină copilul să facă diferența dintre emoție și comportament (*Înțeleg că ești furios, însă a lovi este un comportament nepotrivit/nepermis*)
- Gestionează momentele în care copiii își manifestă emoțiile, îi învață pe aceștia să și le gestioneze;
- Oferă strategii de intervenție în rezolvarea unor situații problemă (prin exemplul personal, prin identificarea cu acuratețe a cauzelor emoțiilor, prin oferirea unor reacții cu mesaj de învățare).

În continuare aș vrea să pun mai mult accentul pe dificultățile pe care le întâmpinăm în comunicarea cu părinții și ce ar trebui să facem pentru a le preveni.

Comunicarea cu părinții reprezintă una din componentele extrem de importante ale managementului școlar, domeniu în care, cadrul didactic își exprimă cel mai elocvent competențele sale sociale, psihopedagogice și manageriale. Cercetările sociologice arată că cele mai multe cadre didactice nu sunt prea optimiste atunci când sunt rugate să aprecieze eficiența comunicării cu părinții. Barierele în calea unei comunicări eficiente cu părinții sunt mult mai mari decât și le închipuie marea masă a cadrelor didactice și, mai cu seamă, a cadrelor didactice tinere. ***Regulile cunoscute, acceptate, preluate și***

exersate în relaționarea cu părinții, sunt cu preponderență cele clasice; multe însă dintre acestea rămân actualmente depășite de cercetările educaționale moderne. În calitatea sa nouă, de manager, cadrul didactic trebuie să gestioneze, cu maximum de eficiență, relațiile cu părinții, transformându-și prezumtivii "inamici" în aliați și în parteneri .

Din această perspectivă, orice cadru didactic este bine să cunoască și să conștientizeze principalele bariere ale comunicării cu părinții, în scopul evitării lor, pentru eficientizarea relaționării cu aceștia . Obstacolele unei comunicări eficiente cu părinții sunt:

1. problemele de ascultare cauzate de dorința cadrului didactic de a avea numai el inițiativa (fapt de altfel conferit prin statutul instituțional al funcției), fapt ce conduce la o falsă impresie, potrivit căreia comunicarea cu părinții este nevoia sa de a-i informa pe părinți despre diverse probleme. În realitate, cadrul didactic ar trebui să-și consacre cea mai mare parte din timpul relațiilor cu părinții receptării și primirii de mesaje din partea acestora. Ascultarea activă reprezintă în acest sens o bună modalitate de relaționare a managerului școlar cu părinții.

2. falsa / lipsa conexiunii inverse se referă la faptul că, în relația cu părinții, cadrul didactic pornește de la premisa unei comunicări incorecte cu aceștia, considerând că numai ei au datoria de a asculta orice fel de mesaj din partea educatorului. Sunt mulți părinți inhibați în a pune întrebări, chiar dacă nu au înțeles mesajul cadrului didactic, după cum și părinți, care , din motive lesne de ghicit, lasă prin tăcere ori prin semnale nonverbale impresia că au înțeles și că sunt de acord cu tot ce a transmis cadrul didactic; disimularea este atât de convingătoare încât poate prejudicia o comunicare eficientă și performantă. Un cadru didactic eficient nu numai că lasă spațiu întrebărilor, ci și îi provoacă pe părinți să pună întrebări sau, știind faptul că părintele are interesul de a nu-l contrazice, trebuie să se asigure că părintele este în posesia informațiilor corecte.

3. rezistența la critică se constituie unul dintre blocajele cele mai frecvente și greu de depășit. Controlul mândriei personale și al prestigiului solicitate de anumite situații manageriale foarte dificile, când acțiunile noastre sunt criticate de unul sau mai mulți părinți, trebuie să se constituie ca elemente normale ale unei relații corecte cu părinții. Dezvoltarea relațiilor cu părinții nu se pot construi pe duplicitate ori lingușiri, ci pe adevăr, bun-simț și profesionalism.

4. percepția selectivă și subiectivă vizează faptul că, din volumul mare de informații transmise părintilor, cadrul didactic are tendința de a le vedea numai pe acelea pe care dorește el să le vadă, ignorând faptul că, în rolul său de manager școlar, trebuie să aibă o oarecare bază pentru a decide ce mai trebuie să caute și la ce să reacționeze. Abilitățile cadrului didactic în relaționarea cu părinții trebuie să conștie

și în a recunoaște zonele incerte ale unei abordări subiective a problematicii școlare în care devine necesar obiectivismul colaboratorilor săi .

5. *ascultarea afectivă* este o altă barieră în comunicare și se exprimă prin gradul de impresionabilitate al unui mesaj, transmis de un părinte, care, formulat într-o manieră afectivă, poate vicia recepția ideilor esențiale, în favoarea părintelui și în defavoarea cadrului didactic.

6. *obținerea informației prin manipulare discretă* are în vedere necesitatea cunoașterii cât mai complete a unei situații ori a unui caz , obținută mai ales prin discuții cu părinții inhibați, fapt ce reclamă din partea cadrului didactic ca, atunci când este pus în fața unei probleme de interes general, acesta să aibă o conduită informațională mai atentă în viitor. cadrul didactic cadrul didactic

7. *inadvertențele de limbaj și barierele culturale* reprezintă factori frecvenți ai neînțelegerilor cu părinții, cu atât mai mult aceștia se consideră inferiori la acest capitol cadrul didactic. Un limbaj elevat, plin de termeni psihopedagogici, neologisme, de prețiozitate, poate fi un factor de blocaj al comunicării cu părinții. . Un limbaj simplu, direct, adaptat interlocutorului reprezintă soluția acestui blocaj. Ascendentul de cultură constituie un factor de asimetrie normală a relației cadru didactic- părinte, fapt ce îi conferă cadrului didactic autoritate, dar și responsabilitate în transformarea acestui dezechilibru de cultură, printr-o chibzuită cumpătare, într-un raport echitabil.

Principiul elementar în vederea eficientizării comunicării cu părinții este ***stabilirea unei relații de grijă și preocupare între cadru didactic- elevi -părinți***.

În sens larg, tocmai schimbul de idei dintre învățător și părinți poate fi echivalat cu educația părinților, iar produsul educațional este avantajos, atât pentru școală, cât și pentru elevi și părinți trebuie să se implice ca profesori, elevi, susținători și avocați ai copiilor lor.

Bibliografie

1. Walsh Bruke, Kate – *Crearea claselor orientate după necesitățile copiilor de 8, 9 și 10 ani*, C.E.D.P. Step by Step – România, București, 1999.
2. Walsh Bruke, Kate – *Predarea orientată după necesitățile copiilor*, C.E.D.P. Step by Step – România, București, 1999.

INTELIGENȚA EMOȚIONALĂ LA PREȘCOLARI

**Prof. învă. preșcolar Buleteanu Amalia-Teodora
Școala Gimnazială Nr. 71-Grădiniță, București**

Inteligența emoțională este capacitatea de a ne recunoaște propriile sentimente și de a le identifica pe ale celorlalți, pentru a ne automotiva și pentru a folosi puterea emoțiilor, atât în raport cu noi înșine cât și în raport cu ceilalți.” (Daniel Goleman, “Inteligența emoțională”)

În cazul copiilor inteligența emoțională se referă în special la empatie, la capacitatea acestora de a rezona, de a înțelege trăirile semenilor, suferințele, nevoile, bucuriile etc.

Copiii în ziua de astăzi sunt nativi digitali, se află tot mai mult în compania tehnologiei în defavoarea unei persoane cu care ar putea comunica și stabili legături de prietenie. Nevoile afective ale unui copil nu mai sunt astfel satisfăcute ci sunt trăite printr-o lume ireală o lume virtuală pierzând astfel contactul cu lumea, pierde astfel și capacitatea de a empatiza cu ceilalți, de a lega relații sociale cu semenii.

Pierzând contactul cu lumea reală copilul trăiește într-un spațiu rupt de realitate își ia modelele de la calculator sau televizor. Cum își poate atunci să-și manifeste sentimentele, cum poate stabili relații de prietenie singur în compania calculatorului ori a televizorului? Unde sunt copiii de „ieri” care se joacă șotron, de-a v-ați ascunselea, leapșa și alte jocuri? De ce a luat calculatorul și televizorul locul acestora, ce putem noi face în privința acestui lucru? Cum sunt afectați copiii?

Cred că dacă am realiza o introspecție asupra personalității acestor copii vom vedea de fapt că ei sunt aceia care sunt afectați din punct de vedere emoțional, sunt aceia care nu pot empatiza cu ceilalți, trăiesc totul doar prin prisma propriilor trăiri și sentimente care tronează în fața tuturor celorlalte sentimente. Cum putem să devenim umani când trăim sub presiunea vitezei, într-o permanență fugă, grabă? Ce exemplu le dăm noi adulții acestor copii?

Iată cum o societate modernă în loc să formeze și modeleze persoane demne, exemple de urmat pentru generațiile viitoare, crește persoane individualiste, care nu știu ce înseamnă respectul, bunul simț, compasiunea față de semenii.

Copiii crescuți la calculator învață doar să fie individualiști, să-și satisfacă propriile trebuințe chiar dacă aceasta înseamnă a călca totul în picioare în realizarea scopului propus, ei au impresia că totul li se cuvine și nimic nu li se poate refuza. Interesul este cel care primează și dorința de a se afla cel mai sus într-o ierarhie a puterii.

Pentru a veni în ajutorul acestor copii afectați de această epocă modernă trebuie noi adulții, cei care suntem responsabili în educarea, creșterea și educarea acestor generații de copii cu deficit din punctul de vedere al inteligenței emoționale să le oferim în primul rând exemple demne de urmate din care ei pot lua exemple de bune practici, exemple de altruism, de înțelegere, de întraajutorare. Nu dorim să creștem copii robotizați lipsiți de sentimente umane, firești.

Trebuie să-i învățăm să fie umani, să fie apti de a trăi în colaborare cu ceilalți, de a lega relații de prietenie, de simpatie, înțelegere față de semenii săi. Datoria noastră a celor care ne ocupăm cu îndrumarea copiilor, cu deschiderea și lărgirea orizontului acestora este de a le oferi adevăratele valori și repere ale vieții: cinstea, prietenia, dragostea și altruismul.

În grădiniță, inteligența emoțională a copiilor poate fi dezvoltată prin intermediul jocurilor de rol, jocurilor liber alese, prin activitățile desfășurate pe grupe etc. Gama largă de activități ne oferă nouă ocazia de a participa și contribui activ și eficient la dezvoltarea corespunzătoare a inteligenței emoționale a copiilor încă de la cea mai fragedă vârstă.

INTERACȚIUNEA COPILULUI CU ADULTUL –BAZĂ A INTERACȚIUNII SOCIALE

**Prof. înv. preșcolar: Ghiță Dorina-Mihaela
Grădinița „Rudeni” Chitila, jud. Ilfov**

Interacțiunea dintre adult și copil reprezintă o legătură de ordin relațional și afectiv, exprimată prin acțiuni condiționate, de factorii proveniți din mediu dar și de standardele impuse de societate. Interacțiunea copilului cu adultul, fie că vorbim despre părinți, bunici sau cadrul didactic, reprezintă o bază importantă în dezvoltarea și formarea personalității copilului, dar și a diferitelor abilități specifice acestei perioade. Rolul adultului în dezvoltarea și formarea copilului este foarte importantă, adultul fiind cel care influențează dezvoltarea în această perioadă a copilăriei timpurii, în care schimbările comportamentale, emoționale și sociale sunt bruște, într-o dinamică continuă, în acest caz influențele provenite din mediu, în special din partea adultului sunt aspecte definitorii care au o contribuție majoră, în dezvoltarea copilului. Adultul ca bază a interacțiunii sociale a copilului este cel care își pune amprenta în viața copilului încă din perioada timpurie, ajutând copilul să-și îmbogățească într-un mod considerabil sectorul relațiilor prin investiția afectivă și prin expunerea continuă a copiilor în societate. În acest caz influența adultului asupra copilului este foarte importantă, contribuind în mod considerabil la dezvoltarea

afectivă cât și a celei sociale, prin intermediul modelelor oferite de adult, pe care ulterior copilul le va imita în decursul vieții.

Pornind de la ideea că atașamentul reprezintă legătura afectivă, pe care copilul o stabilește cu persoana de interacțiune, cu care se află în proximitate, în special mama. În acest caz, copilul caută contactul cu persoana de care acesta este atașat și mai mult decât atât, caută apropierea cu persoana de atașament, în momentele, în care se află în dificultate. Atașamentul în raport cu care copilul stabilește un raport de afinitate și cu care rezonază este mama, prin intermediul căreia, acesta se simte în siguranță și primește dragostea de care are nevoie pentru o dezvoltare armonioasă. Această teorie a atașamentului evidențiază faptul că, atașarea copilului se realizează asupra persoanei care îi conferă copilului suportul emoțional și pe cel securizant, protectiv, și nu se realizează asupra persoanei care îi oferă doar suport material, în consecință pentru a se dezvolta optim din punct de vedere psiho-social, trebuie să se realizeze o relație bazată pe afecțiune și securitate dintre mamă și copil, astfel importanța paternului de atașament securizant este majoră asupra dezvoltării personalității și asupra dezvoltării psiho-sociale a copilului.

Importanța paternului de atașament securizant contribuie la dezvoltarea optimă a copilului pe plan emoțional, fiind capabil să identifice și să stabilească rezolvări ale problemelor cu care se confruntă. De asemenea, paternul de atașament securizant contribuie la dezvoltarea încrederii în sine, a copilului, la dezvoltarea propriei autonomii și la dezvoltarea psiho-socială. Condiția specifică interacțiunii părinte-copil pentru realizarea atașamentului securizant, vizează funcționarea pozitivă și funcționarea acestui aspect, prin confirmarea că și mama dar și copilul trebuie să fie bucuroși și să se simtă confirmați în propriul lor rol. Atașamentul de tip securizant se clădește treptat și este reprezentat prin conferirea din partea mamei a protecției și sprijinului emoțional, într-o totală interacțiune. Când aceste aspecte lipsesc copilul se simte anxios, nesigur în protecția de care elementul patern dă dovadă. Copilul care experimentează acest atașament de tip anxios se agață de orice relație fiind în căutarea validării, se simte nesigur și dorește ca propriile nevoi să fie satisfăcute.

Atașamentul de tip securizant valorifică dezvoltarea pozitivă a copilului prin dezvoltarea acestuia ca pe deplin, prin devenirea, în timp a unui adult responsabil, dezvoltând idei clare despre propria persoană și despre propriul potențial, fiind conștient și încrezător în sine. Mai mult decât atât, se dezvoltă din punct de vedere psiho-social prin stabilirea de relații optime cu persoanele din jur, prin exprimarea și controlul adecvat al emoțiilor.

Pe lângă influențele primite din partea adulților care aparțin familiei (părinți, bunici, frați mai mari) care contribuie la dezvoltarea și formarea copilului, o altă influență care contribuie la punerea bazelor interacțiunilor sociale este grădiniția care ajută și formează copilul în îmbogățirea relațiilor

sociale. Prima interacțiune din grădiniță a copilului, cu persoanele din jurul său, se va realiza într-un mod neobișnuit deoarece, până în acest moment singurii adulți care au făcut parte din viața copilului și care i-au răspuns la propriile nevoi, l-au susținut au fost părinții. În funcție de personalitatea fiecărui copil, integrarea în mediul educațional se va realiza diferit, de aceea adultul care contribuie la formarea educațională a copilului trebuie să înlocuiască, pe cât posibil locul părinților, care să-l ajute pe copil, să se integreze și să stabilească relații cu mai multă ușurință.

O dată cu intrarea în grădiniță a copilului, cadrul didactic trebuie să răspundă în mare măsură nevoilor copiilor, pe care părinții le-au oferit, în acest caz, cadrul didactic este cel care preia acțiunile realizate de părinți, ținând cont de importanța intervenției asupra copilului, care constituie un element important pentru dezvoltarea optimă a personalității și relațiilor sociale.

Cadrul didactic este cel care ajută copilul în dezvoltarea socială, îl ajută să dezvolte relații de colegialitate și prietenie cu ceilalți colegi din grupă, prin intermediul jocurilor și activităților desfășurate. În grădiniță, copilul stabilește relațiile de prietenie, își construiește în mod continuu propria identitate, de aceea cadrul didactic trebuie să ajute copilul, să interacționeze cât mai mult cu ceilalți colegi, atitudinea cadrului didactic trebuie să se bazeze pe încurajare, susținere, înțelegere față de copii. Acesta trebuie să controleze permanent atmosfera din cadrul grupului, astfel spus adultul care orientează copilul reprezintă baza interacțiunii sociale, fiind atât mediator cât și inițiatorul relațiilor optime, realizate în urma desfășurării unor activități adecvate.

În perioada copilăriei timpurii apar schimbări în plan social și emoțional al copiilor toate acestea fiind determinate de influențele provenite din interacțiunea cu adultul și societatea. În măsura în care interacțiunea cu adultul se bazează pe o conexiune pozitivă, copilul devine încrezător în propriile forțe, devenind dorinic de a explora și a stabili relații cu persoanele din jur.

Adultul este cel care conduce activitatea copilului de descoperirea a lumii înconjurătoare cu toate fenomenele și evenimentele care au loc în viața lui, și care îl ajută, să stabilească și să își însușească experiențe care îl ajută în integrarea continuă în societate. Adultul este cel care îl învață pe copil ce să relaționeze și cum să relaționeze, este cel care îl calmează în anumite situații și care înțelege ce îi place și ce nu îi place copilului, îl ajută din punct de vedere emoțional și social. Legăturile care se stabilesc de-a lungul vieții copilului și care îl ajută, să în formarea abilităților sociale dar și în realizarea unei conexiuni cu mediul înconjurător sunt legate de persoanele, evenimentele și obiectele cu care intră în interacțiune, iar adultul este cel care îi face cunoștință cu toate aceste elemente. „Cultura trece dinspre adult spre copil, familializându-l pe acesta cu lumea, făcându-l să se simtă în siguranță. Abilitatea de a avea momente de atenție comună cu cineva devine baza dezvoltării cognitive și a comunicării.” (Muntean, 2006, p.400)

De asemenea, adultul trebuie să fie lucid în ceea ce privește rolul pe care îl are în dezvoltarea socială a copilului, să fie conștient de valorile, principiile morale și etice pe care le expune, influențele pe care le oferă și care sunt preluate de copil. În acest caz interacțiunea cu adultul reprezintă baza prin intermediul căruia, copilul dobândește și preia principalele valori care îi influențează viața socială.

Bibliografie:

1. Muntean, A. (2006). *Psihologia dezvoltării umane. Ediția a II-a revizuită și adăugită*. București: Editura Polirom.
2. Goleman, D., (2005). *Inteligența emoțională. Ediția a IV-a, revizuită*. București: Editura Curtea Veche Publishing.
3. H., Rudolph Schaffer (2007). *Introducere în psihologia copilului*. Cluj- Napoca: Editura ASCR.
4. Șchiopu, U., Vera, E. (1997). *Psihologia vârstelor-ciclurile vieții*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
5. Șchipou Ursula, Verza Emil (1997). *Psihologia vârstelor. Ciclurile Vieții, Ediția a III- a, Revizuită*. București: Editura Didactică și Pedagogică

IDEI, PRACTICI DE REDUCERE A CONSUMULUI DE ENERGIE – STUDIU –

**Prof. Radu Ovidiu-Marian,
Școala Gimnazială „Vlaicu Vodă” Slatina, Olt**

Privim, poate, dezamăgiți de noi înșine, cum urmele progresului, întrupat în pungi de plastic, sticle, cutii, zac la marginea drumului aruncând cu mizerie în perfecta creație a naturii și ne întrebăm retoric...”Oare când ne vom schimba? Dar, oamenii când vor învăța să respecte natura? Ce putem face să le schimbăm obiceiurile?”

Însă nu e suficient...Doar întrebându-ne nu rezolvăm nimic.

În activitatea mea didactică, am încurajat stabilirea parteneriatelor educaționale atât pentru elevii de gimnaziu, liceu, cât și pentru adulți, fiindcă educația se face pe parcursul întregii vieți, ea nu este limitată până la o anumită vârstă. Astfel, pe lângă beneficiile culturale și lingvistice, elevii pot învăța de la ceilalți participanți despre importanța acordată mediului și energiei verzi, alimentației bio, în alte colțuri ale lumii.

Elevii trebuie să învețe cum să reducă consumul de energie atât acasă, cât și la școală, ce alimente sunt sănătoase, ce trebuie să facă pentru a reduce poluarea apelor, să respecte frumusețea naturii și verdele vegetatiei. Situat între albastru și galben, verdele rezultă din interferențele lor cromatice. Verdele intră cu roșul într-un joc simbolic de alternanțe, așa cum trandafirul înflorește printre frunzele verzi. Echidistant între albastrul ceresc și roșul infernal, două culori inaccesibile, verdele, valoare medie, mediator între rece și cald, între sus și jos, este o culoare liniștitoare, răcoritoare, umană. În fiecare primăvară, după ce iarna i-a aratat omului cât este de singur, dezvelind și înghețând pământul care-l poartă, acesta a îmbrăcat o nouă haină verde, dătătoare de speranță, redevenind fecund și hrănitor. Verdele este călduț, căci venirea primăverii se manifestă prin topirea ghețurilor și căderea unor ploii fertilizatoare. Verdele este culoarea regnului vegetal în plină reafirmare, a apelor regeneratoare, cărora botezul le datorează semnificația lui simbolică.

În scopul protejării mediului, putem stimula creativitatea elevilor prin implicarea lor în numeroase acțiuni extrașcolare, de ecologizare, precum și informarea acestora prin mijloacele media, prin selectarea paginilor de internet utile în acest domeniu. Astfel, revistele on-line precum <http://www.ecomagazin.ro/>, pot furniza informații utile elevilor noștri și îi pot stimula în adunarea de materiale pentru a crea ei înșiși astfel de reviste în care să vorbească despre activitățile școlii lor în acest domeniu. Revista amintită, permite celor interesați să își creeze un EcoBlog (<http://ecosapiens.ro/forum/>).

Prin activități extrașcolare sau opționale, elevii pot descoperi detalii despre energiile alternative.

Energia alternativă este un termen folosit pentru unele surse de energie și tehnologii de stocare a energiei, în general cu referire la energia netradițională cu impact scăzut asupra mediului înconjurător.

În general, se consideră energie alternativă acea energie care este obținută dintr-o sursă naturală cum ar fi marea, căderile de apă, mișcările maselor de aer (vânturile), soarele, biomasa. Unele dintre aceste surse sunt epuizabile, iar altele regenerabile.

Biomasa reprezintă partea biodegradabilă a produselor, deșeurilor și reziduurilor care provin din agricultură, inclusiv substanțe vegetale și animale, silvicultură și industrii conexe, precum și partea biodegradabilă a deșeurilor industriale și urbane.

Hidroenergia sau energia hidroelectrică reprezintă capacitatea sistemului fizic reprezentat de apă de a efectua lucru mecanic prin curgere; datorită circuitului apei în natură este considerată o formă de energie regenerabilă.

Energia hidroelectrică este de fapt o energie mecanică potențială sau cinetică. Exploatarea acestei energii se face în hidrocentrale și în centralele care produc energie electrică pe baza energiei valurilor și mareelor.

Energia aerului este determinată de curenții de aer care se formează din cauza încălzirii neuniforme a Pământului, iar acești curenți generează o energie cinetică cunoscută ca energie eoliană.

Energia eoliană este o sursă regenerabilă de energie care, captată cu ajutorul unor turbine generează curent electric.

Energia solară este o sursă de energie regenerabilă care este produsă de lumina și radiația Soarelui.

Energia solară este utilizată în practică pentru:

- ✓ generarea de electricitate cu ajutorul panourilor fotovoltaice;
- ✓ generarea de electricitate cu ajutorul centralor electrice termale;
- ✓ încălzirea cu panouri termice;
- ✓ încălzirea directă.

O metodă este și folosirea panourilor solare care au fost testate. Un studiu recent a demonstrat că amplasarea panourilor solare reprezintă o soluție rapidă în vederea reducerii substanțiale a facturilor de plată pentru:

- ✓ apă caldă;
- ✓ curent electric;
- ✓ încălzire;

S-a demonstrat că într-o oră și jumătate, Pământul primește atâta energie de la soare, cât i-ar fi suficientă lumii întregi pentru un an, dar aproape toată această energie trece pe lângă noi, se pierde. Încă din antichitate energia solară a fost utilizată în multiple domenii de activitate, de la incendierea navelor pe timp de război, până la topirea cearii de albine de către apicultori.

Energia geotermală este o formă de energie regenerabilă care se obține din caldura aflată în interiorul Pământului.

Aburul și apa fierbinte, care se captează în special în zonele cu activitate vulcanică și tectonică, sunt utilizate pentru încălzire și pentru producerea de energie electrică.

Locuințele consumă mai multă energie decât ne putem închipui.

„Consumul energetic din gospodăriile din România reprezintă 32% din totalul consumului de energie al țării” – tendința fiind în creștere. Pe lângă creșterea costurilor în gospodărie, rezultă multe produse toxice și gaze de seră, care afectează mediul și care pot fi făcute responsabile pentru schimbarea climei.

A economisi energie aduce câștig, atât pentru mediu cât și pentru noi. Acela care economisește curent reduce pe de o parte cheltuielile sale și pe de altă parte emisiile de CO₂. Așa cum fiecare dintre noi contribuie la efectul de seră, tot așa fiecare își poate aduce contribuția ca să-l frâneze.

Cum să devenim eficienți?

În gospodării crește consumul de curent și odată cu el și costurile. Aparatele casnice precum frigiderul, mașina de spălat și altele produc o treime din consumul de curent al gospodăriei. Aici există un potențial multiplu pentru a economisi energie.

Atunci când achiziționăm aparate noi trebuie să fim atenți la eficiența energetică a acestora. Aparatele casnice (mașina de spălat, frigiderele și altele asemănătoare) sunt marcate cu eticheta unitară de energie EU. “A” înseamnă că aparatul are un consum de energie scăzut; la clasa G consumul de energie este foarte ridicat. În acest sens trebuie să cumpărăm – ori de câte ori este posibil – un aparat din clasa “A”.

Eticheta energetică trebuie să fie însoțită de o fișă și de un tabel standard cu informații specifice fiecărui model de aparat. Fișa trebuie să fie inclusă în toate broșurile produsului și trebuie livrată împreună cu aparatul. Ea a fost introdusă pentru a da consumatorului o sursă suplimentară de informații asupra etichetei, astfel încât consumatorii care au timp să decidă mai mult timp asupra cumpărării unui produs, să poată lua materialul informativ cu ei, în același mod ca oricare altă informație primită despre produs.

Toate aceste informații sunt necesare elevilor noștri pentru a deveni conștienți de schimbările climatice și de metodele existente pentru a economisi energia și pentru a ajuta la salvarea și protejarea minunatei noastre planete.

Sitografie:

1. <http://energiacaseitale.wordpress.com/category/energii-alternative/>
2. <http://www.renewableenergyworld.com/rea/home>
3. <http://www.ecomagazin.ro>

VALOAREA FORMATIVĂ A PARTENERIATELOR EDUCAȚIONALE LA NIVELUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PREȘCOLAR

**Prof. învă. preșcolar: Constantin Andreea-Maria
Liceul Tehnologic Jidvei/G.P.P. Bălcaciu, jud. Alba**

Educația timpurie are un rol important în dezvoltarea, educarea și creșterea copilului . Orice copil are nevoie și merită să aibă un început bun în această viață.Tocmai din acest motiv, învățământul preșcolar oferă o paletă largă de activități din diferite domenii, prin care copilul are oportunitatea de a se dezvolta.

Procesul de dezvoltare a preșcolarului este facilitat prin intermediul unui trio: educatoare-familie-comunitate.Conceptul des întâlnit în fiecare grădiniță este parteneriatul educational..Punerea în acțiune

a acestuia, îi va spijini și îi va forma pe copii. Din orice parteneriat educațional desfășurat în grădiniță se pot extrage o serie de valori formative.

Direcțiile actuale ale educației timpurii conduc spre realizarea unor parteneriate eficiente și constructive între grădiniță, familie și alți factori educaționali, cu scopul de a socializa și pregăti copilul pentru școală și viața socială. În literatura de specialitate nu se regăsește o definiție unanim acceptată a termenului de parteneriat, acesta fiind utilizat alături de alți termeni și sintagme precum: colaborare, coordonare, integrare a serviciilor, rețea de servicii, lucru în echipă, activitate comună între organizații. Unele definiții întâlnite atribuie parteneriatului sensul de înțelegere prin care două sau mai multe persoane sau grupuri lucrează împreună pentru atingerea unor scopuri comune.

Parteneriatul educațional reprezintă o formă de comunicare, cooperare, colaborare care vine în sprijinul copilului preșcolar. Acesta se realizează împreună cu actul educațional propriu-zis. Parteneriatul educațional cuprinde un set complex de activități în funcție de tipul de parteneriat ales, programate în conformitate cu un plan de activități, în scopul realizării unor obiective, într-un anumit interval de timp, cu ajutorul unor resurse umane, tehnice și financiare, identificate în momentul propunerii de proiect. Dezvoltarea unui program de parteneriat necesită timp, organizare și efort. În prezent este necesar parteneriatul educațional între instituții bine determinate ale societății: familia, grădinița și comunitatea în favoarea unei educații eficiente pentru individ și societate. Cadrul didactic alături de partenerul educațional trebuie să pună în valoare parteneriatul pe care îl inițiază, în așa fel încât să fie cât mai atractive activitățile pe care le desfășoară împreună cu preșcolarii, să le capteze atenția, să acumuleze diferite cunoștințe în funcție de tipul parteneriatului, să socializeze și nu în ultimul rând să îl pregătească pentru viața socială și școlară.

Parteneriatul educațional se referă la cerința ca proiectarea, decizia, acțiunea și evaluarea în procesul de educație să fi realizate în cooperarea și colaborarea dintre instituții, influențe și agenți educaționali. Astfel, se pot identifica în educație următorii parteneri:

- ✓ instituțiile educației: familia, școala și comunitatea;
- ✓ agenții educaționali: copil, părinți, profesori, specialiști în rezolvarea unor probleme educaționale (psihologi, consilieri psihopedagogi, terapeuți etc.);
- ✓ membrii comunității cu influență asupra creșterii, educării și dezvoltării copilului (medici, factori de decizie, reprezentanți ai bisericii, poliției etc.);
- ✓ tipuri diferite de influențe educative exercitate în anumite momente asupra copilului;
- ✓ modele de programe de creștere, îngrijire și educare a copilului;
- ✓ formele educației în aceeași perioadă sau în perioade diferite.

După Agabrian și Milea, avantajele parteneriatului grădiniță-familie sunt: îmbunătățirea abilităților educaționale ale părinților, dezvoltarea abilităților de lideri ale părinților, conectarea familiilor cu membrii școlii și ai comunității, oferirea de servicii și suport familiilor. Motivele pentru care grădinița și familia realizează parteneriate sunt următoarele: responsabilitatea părinților față de educația copiilor lor; influența atitudinii părinților asupra rezultatelor școlare ale copiilor, în special asupra motivației învățării; îndeplinirea nevoilor copilului de a fi iubit, acceptat și dorit, de a fi apobat, de a fi integrat într-o comunitate.

Prin intermediul școlii, copilul preșcolar are oportunitatea de a păși cu pași mărinți spre următoarea treaptă a vieții sale. Scopul cel mai important al parteneriatului grădiniță-școală este pregătirea

psihologică a copilului către activitatea școlară. Copilul trebuie să se pregătească pentru următorul nivel cu ajutorul educatoarei, familiei și chiar prin intermediul viitoarei învățătoare. Pentru acesta va fi o schimbare majoră, deoarece școala în comparație cu grădinița are alte caracteristici, este un mediu diferit, are alt program educativ, iar jocul nu mai este principala modalitate de învățare.

Cel mai semnificativ avantaj din această concluzie este asigurarea continuității și a caracterului unitar în educație și instruire, fapt ce poate fi argumentat prin diverse aspecte: evaluarea aptitudinilor de școlarizare; maturitatea intelectuală și socială; evitarea barierei psihologice și a blocajelor de natură afectivă; adaptarea copilului la activitățile de tip școlar etc.

Pe lângă grădiniță, familie și școală, factori educaționali bine cunoscuți și cu rol extrem de important, precum primăria, biserica, poliția, serviciul de pompieri, bibliotecile, diverse ONG-uri, agenți economici etc., pot pune o amprentă substanțială pe construirea viitoarei personalități a copilului. Pentru ca aceste influențe să fie cât mai profunde, este nevoie de conștientizarea de către toți membrii comunității a faptului că obiectivele educației timpurii sunt foarte importante, atât pentru grădiniță, cât și pentru comunitate.

Scopul relațiilor între comunitate și grădinițe este îmbunătățirea coeziunii comunității și obținerea sprijinului pentru proiectele comunității. De asemenea, în cazul în care membrii mai experimentați ai comunității sunt solicitați să împărtășească din experiența lor celor tineri, aceasta poate să le sporească simțul propriei valori.

Atât grădinița, cât și comunitatea îndeplinesc o multitudine de roluri în creșterea și dezvoltarea ființei umane. Beneficiile dintre grădiniță și comunitate sunt diverse: să atragă în procesul didactic toate resursele educative ale societății, participarea activă și responsabilă la viața comunității, crează viitorii cetățeni, dezvoltă cooperarea, cultivarea disciplinei și a responsabilității, dezvoltă spiritul civic, acumulează diverse cunoștințe, reguli de comportament în societate, pe stradă etc., stimularea continuă a învățării.

Valorile formative își fac amprenta în orice parteneriat educațional desfășurat în mediul preșcolar. De o importanță majoră este implicarea cadrului didactic, a familiei, cât și a comunității în dezvoltarea acestor valori formative care se vor putea observa la copilul preșcolar.

În concluzie, partenerii educaționali precum grădinița-familia-comunitatea trebuie să aibă în centru educația copilului, să se implice și să participe în procesul instructiv-educativ, să se respecte între ei, să desfășoare o colaborare continuă și eficientă, să aibă o bază materială, dar să și îmbunătățească acolo unde este nevoie, să-și asume responsabilitatea de toate acțiunile pe care le desfășoară și nu în ultimul rând să fie corect și cinstit. Îndeplinindu-se toate aceste condiții, cu siguranță copiii vor fi mult mai avantajoși, vor dobândi numeroase cunoștințe și se vor dezvolta într-o manieră plăcută.

Bibliografie:

1. Anghelache Valerica, *Metodica activităților instructiv-educative din grădiniță*, Ghid pentru examenele de definitivat și grade didactice, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2017.
2. Centrul Național de Educație Timpurie și Informare a Familiei, *1001 de idei pentru o educație timpurie de calitate*-Ghid pentru educatori, Chișinău, 2010.
3. Stan Liliana, *Educația timpurie. Probleme și soluții*, Editura Polirom, Iași, 2016.

4. Țăranu Adela –Mihaela , *Școala, între comunitatea locală și provocările globalizării*, Editura Institutul european, Iași, 2009.

5.Vrăsmaș Ecaterina, *Dimensiuni și particularități care definesc parteneriatul educațional*, Revista Inclusiv Eu, nr.4, 2008.

STUDIU PRIVIND EFECTELE NEGATIVE ALE CALCULATORULUI ASUPRA COPIILOR

Prof. înv. primar Irimia Anca
Școala Gimnazială Nr. 2 Hunedoara

Calculatorul, ca și televizorul, indiferent de utilizarea sa, constituie un important factor de stres pentru creierul uman. Pe parcursul folosirii computerului, ecranul acestuia, ca și cel al televizorului, inhibă activitatea emisferei stângi, a cortexului prefrontal și slăbește comunicarea interemisferică realizată prin puntea corpului calos. În schimb, favorizează deschiderea porților subconștientului și înscrierea cu putere a imaginilor transmise în adâncurile acestuia.

În cazul computerului, analiza trebuie particularizată în funcție de modul în care este utilizat. De exemplu, nu același lucru este să citești un text pe ecran cu a uita de sine, lăsându-te absorbit în spațiul virtual al jocurilor video. Fenomenele descrise anterior pot avea o intensitate mai mică decât în cazul televizorului atunci când calculatorul este folosit, spre exemplu, pentru tehnoredactare sau pot fi mult mai proeminente când sunt apelate jocurile video sau anumite locații pe internet. De fapt, factorii agravanți sunt schimbarea rapidă a cadrelor și suscitarea cu putere a emoțiilor și instinctelor.

În mod obișnuit, un copil stă în fața calculatorului între una și trei ore pe zi, ocupat cu diverse activități: teme pentru școala, discuții on-line cu prietenii sau jocuri. Iar părinții își încurajează copiii să stea la computer chiar de la vârste mici - 2-3 ani.

În urma cercetărilor desfășurate în ultimii ani, nu mai rămâne nici o îndoială: vizionarea tv și calculatorul dăunează dezvoltării și funcționării creierului uman.

Experimentele realizate demonstrează că fiecare oră petrecută zilnic în fața televizorului și a calculatorului în perioada de vârstă 1-3 ani crește cu 28% probabilitatea apariției problemelor de atenție în perioada de vârstă 1-7 ani.

Iată niște date statistice valabile în Statele Unite ale Americii, unde rata de folosire a calculatorului personal a atins niște cifre impresionante:

1. 90% din copiii cu vârstă școlară au acces la computer acasă ori la școală.

2. 54 de milioane de copii americani au acces la un computer, fie acasă, fie în instituțiile de învățământ.

Aceste informații sunt importante în primul rând pentru că ele oferă date despre utilizarea masivă a computerului în rândul celor mici. De aceea, mulți pediatri avertizează asupra riscului de miopie timpurie în rândurile copiilor. Atunci când fac aceste afirmații, ei se bazează pe o serie de studii care au demonstrat că statul la computer poate avea un impact negativ asupra vederii copiilor. Iată o parte dintre concluziile cercetărilor:

1. Între 25% și 30% dintre copii au nevoie de ochelari de corecție a vederii din cauza calculatorului, arată un studiu efectuat la Catedra de Optometrie Berkley din cadrul Universității California;

2. Procentul copiilor de clasa întâi care suferă de miopie s-a mărit de la 12,1% în 1995 la 20,4%, potrivit Departamentului pentru Sănătate din Taiwan;

3. Un studiu similar, efectuat în Singapore, a arătat că în doar trei ani, procentul de copii cu miopie la vârste de 7-9 ani s-a dublat, ajungând la 34%. Statul la computer pentru ore întregi are un efect negativ asupra vederii celui mic, pentru că această activitate forțează mușchii oculari și necesită o concentrare mai mare decât oricare alta.

Acum douăzeci de ani copiii se jucau în mare parte în aer liber, iar vederea la distanță era pentru ei mai importantă. Astăzi, din cauza privitului constant în ecranul computerului, copiii au probleme de vedere care nu erau cunoscute acum câțiva ani. Părinții trebuie să ia în calcul toate aceste probleme cauzate de computer. Calculatorul necesită niște abilități motorii foarte specializate, pe care ochii tineri încă nu le-au dezvoltat. Abia atunci când sistemul vizual este complet matur poate suporta mai bine stresul implicat de calculator.

Mulți pediatri cred că "lumea interioară" este cea care provoacă miopia la copii, nu ereditatea. Activitatea la computer este periculoasă dacă nu este supravegheată de părinți sau dacă este efectuată cu lipsă de moderație. O problemă importantă ce vizează sănătatea publică este "sindromul privitului la computer", ce afectează în special copiii, care nu au capacitatea oculară suficient dezvoltată pentru a putea lucra la computer.

Calculatorul, televizorul, jocurile video fură somnul tuturor. Cu mic, cu mare suntem tentați să stăm până la ore târzii din noapte pentru a naviga pe Internet sau pentru a urmări emisiunile preferate. Potrivit unor psihiatri francezi s-a ajuns chiar la așa-numita fobie de somn. Tot mai mulți oameni consideră că a dormi șapte-opt ore pe noapte înseamnă a irosi timp, așa că se mulțumesc doar cu patru-cinci. Ceea ce nu este suficient pentru refacerea organismului, mai ales în cazul tinerilor, care au nevoie

de opt-nouă ore de somn. Studiile arată că majoritatea tinerilor pierd, în medie, două-trei ore de somn pe noapte din cauza calculatorului, televizorului, jocurilor video. Pe lângă atracția exercitată de acestea, mai există un factor ce fură somnul: lumina ecranului, în special cea a ecranului calculatorului. Această lumină blochează secreția de melatonina, hormonul somnului și împiedică adormirea. De asemenea, 30-40 % dintre cei care stau mult timp cu ochii în ecran se plâng de oboseală oculară: înroșirea ochilor, senzație de ochi uscat, vedere încețoșată, clipiri frecvente, dureri de cap. Este de ajuns să petrecem peste patru ore în fața ecranului pentru ca primele simptome ale oboselii oculare să se manifeste. Mai mult, majoritatea copiilor și tinerilor au obiceiul de a ronța chipsuri, alune, dulciuri când stau în fața televizorului sau a calculatorului, iar acest lucru face ca tot mai mulți tineri să devină obezi, să aibă carii, să sufere de tulburări digestive.

În lumea occidentală, cercetătorii din domeniul educației au constatat că acei copii care dedică cel mai mult timp vizionării tv, calculatorului au cele mai slabe rezultate școlare, cel mai redus interes față de școală, cu alte cuvinte, insuccesul școlar este direct proporțional cu timpul alocat vizionării TV și utilizării calculatorului.

Bibliografie:

1. Virgiliu Gheorghe, *Efectele televiziunii asupra minții umane*, Ed. Evanghelistos, București, 2006

EFECTELE POZITIVE ALE UTILIZĂRII MEMORIZĂRII LA CLASELE PRIMARE

Prof. înv. primar Coman Luminița
Școala Gimnazială „Iorgu Iordan” Tecuci, Galați

În toate ciclurile de învățământ, memorizarea este folosită ca metodă de predare-învățare-evaluare. Această metodă este foarte des folosită de învățători, chiar dacă are un grad mare de dificultate de memorare în funcție de vârsta la care este abordată și de cerințele textului de memorat. Activitățile de memorizare au drept scop însușirea conștientă de către copii a textelor lirice, prin repetarea sau concretizarea lor, cu diverse ocazii, având un puternic caracter intelectual.

Memorizarea este o activitate de educare a limbajului care pune bazele învățământului preșcolar dar și al celui primar. Cu ajutorul acestei metode, memoria voluntară cât și cea involuntară își pun amprenta în îmbunătățirea comunicării elevilor.

Prin intermediul memorizării, elevii descoperă cuvinte și expresii noi, le deslușesc, apoi alcătuiesc enunțuri cu ele astfel ei își fixează cunoștințele și își îmbogățesc vocabularul. Memorizarea se realizează: *în mod independent* (adică citirea cu voce tare sau în gând de fiecare elev); *fragmentară* (pe unități logice; integrală, dacă textul este scurt, accesibil) sau *în grup* (cu tot colectivul de elevi). Citirea model a textului făcută de învățătoare pune accent pe pronunția clară, coerentă, expresivă, cursivă, adecvată conținutului și exprimarea pauzelor logice și psihologice. Pentru analiza conținutului de idei și de imagini ale textului se realizează prin convorbiri referitoare la conținut, explicarea cuvintelor și expresiilor noi, a unor sensuri figurate sau simboluri. Memorarea unei poezii/strofe se realizează prin repetiție care vor fi apreciați, încurajați, stimulați, recompensați de către dascăl.

Pentru evaluarea recitării unei poezii, învățătorul va urmări cu atenție indicatorii și calitățile acesteia: pronunțarea corectă, coerentă și clară a cuvintelor, intonația adecvată a semnelor de punctuație și a sensului exprimat de conținut, exprimarea pauzelor logice și afective, mimica și gestică discrete, dar expresive.

Unii psihologi afirmă că „*valoarea instructiv-educativă a activităților de memorizare constă atât în educarea unor sentimente morale și estetice, cât și în exersarea și dezvoltarea unor procese psihice ca: memoria, imaginația, gândirea*”.(Damșa, I.; Toma-Damșa, M.; Ivănuș, Z)..

Memorizarea constituie un mijloc valoros de cunoaștere, de îmbogățire a vocabularului, de cultivare a sentimentelor estetice și a celor morale, de practicare a memoriei și de activare a imaginației creatoare.

Dacă în perioada preșcolară elevii cu ajutorul memorizării reușesc să își îmbogățească vocabularul cu un număr mai redus de cuvinte și expresii și își formează deprinderea de a pronunța corect cuvintele în ciclul primar memorizarea se află la un alt nivel mult mai dezvoltat calitativ și cantitativ.

În lucrarea lui Vasile Molan sunt prezentate obiectivele principale care urmăresc desfășurarea activităților de memorizare în cadrul orelor de limbă și comunicare:

- ✚ „asigurarea pronunției corecte a cuvintelor limbii române;
- ✚ îmbogățirea vocabularului copiilor cu noi cuvinte și expresii;
- ✚ formarea deprinderilor de exprimare corectă;
- ✚ apropierea copiilor de textul literar în versuri;
- ✚ pregătirea copiilor pentru a înțelege textul liric și pentru a trăi emoții și sentimente generate de acesta;
- ✚ dezvoltarea memoriei, gândirii, imaginației și creativității copiilor;
- ✚ educația estetică a copiilor.”(Vasile Molan, 2020, p.123)

Aceste obiective se concretizează prin activitățile de memorizare, lectură după imagini, jocuri didactice, convorbiri, povestiri și repovestiri, care facilitează numeroase posibilități de a asigura participarea verbală activă a școlărilor.

Activitățile specifice domeniului limbă și comunicare conduc spre pronunțarea corectă a cuvintelor dar și de îmbogățire a vocabularului cu acele cuvinte din vocabularul active precum și formarea deprinderilor de exprimare corectă în limba română.

Cu ajutorul poeziilor ascultate și învățate, copiii își îmbogățesc treptat nivelul de cunoaștere, își tipăresc reprezentările despre obiectele și fenomenele naturii, societății, înțeleg anumite reguli de comportare morală și nu în ultimul rând își educă gustul estetic. Prin urmare *„copiii descoperă frumosul din natură și artă, învață să-și exprime preferințe, să facă aprecieri de ordin estetic.*

Prin repetiție are loc învățarea și memorarea iar acestea se adaptează la scheme centrate pe înțelegerea și organizarea lecției, fapt semnificativ pentru construirea răspunsului. Repetiția reprezintă suportul de bază al memoriei, fapt pentru care copilul poate mai ușor să recunoască un material decât să îl reproducă, pentru că nu are încă bine dezvoltată capacitatea de organizare a materialului de memorat, însă cu timpul cresc capacitățile mnemice iar copilul devine capabil să reproducă, după numai câteva citiri

Psihologul Verza E. (1993) vine cu precizarea că *„în perioada școlară mică memorizarea devine tot mai complexă și duce la formarea de numeroase activități cognitive, de adaptare la cerințele expunerii”*

Memorizarea diferă de la un copil la altul, la unii după citirea textului de 2-3 ori îl poate reproduce cu ușurință iar la alții nu, fapt care se datorează atât memoriei cât și mediul din care provin.

Psihologul Briceag S. (2017), enumeră o serie de caracteristici ale memoriei școlarului mic:

- ✓ *„memoria este influențată de încărcătura afectogenă (reține preponderent ceea ce l-a impresionat mai mult);*
- ✓ *școlarul la 9 ani face eforturi voluntare de a-și cultiva memoria prin repetiții;*
- ✓ *raportul dintre capacitatea de recunoaștere și de reproducere se modifică. La 6-7 ani procesul de recunoaștere este mai ușor de realizat, iar pe măsura înaintării sale în vârstă crește posibilitatea de reproducere. Lipsa din acest plan se datorează dificultății de a transpune limbajul interior (care a stat la baza înțelegerii) în limbaj exterior;*
- ✓ *elevul de vârsta școlară mică este mare amator de basme și povestiri, trăindu-le cu mare intensitate.”*

Prin urmare, efectele memorizării conduc la dezvoltarea involuntară a memoriei școlarului mic care începe să conștientizeze și să aibă un scop să rețină ceva în minte pentru viitor. Îi ajută pe școlari să devină stăpâni pe cel mai simplu mijloc, pe repetare, iar mai apoi să devină stăpâni pe mijloacele, metodele memorizării. Adesea vedem cum copilul, ascultând sarcina dată, o repetă în șoaptă de câteva ori pentru a li se întipări mai bine informația.

VOCAȚIE ȘI MISIUNE

STUDIU DE CAZ

Prof. înv. preșcolar Buleteanu Amalia-Teodora
Școala Gimnazială Nr. 71-Grădiniță, București

I. Date de identitate

Numele și prenumele : S. R

Vârsta: 5 ani

Sex: masculin

Grupa mare

II. Definirea problemei

Gradul de manifestare al subiectului în activitatea cotidiană:

S. R este veșnic agitat, atât în timpul activităților alese cât și în timpul activităților comune (se ridică în picioare atunci când nu-i convine ceva, deranjează colegii în timpul lucrului, nu termina nici o lucrare începută. Vorbește neîntrebat mai tot timpul, manifestă nerăbdare întrerupându-și colegii. Răspunsurile sale sunt eliptice, pripite, întrerupând și educatoarea.

Date familiale:

Tata- muncitor

mama - casnică

Bugetul familiei: mic

Structura familiei : o familie cu probleme cauzate de consumul de alcool de către ambii părinți

Componența familiei: o soră și un frate, mai mici

Relații familiale : încordate, datorate consumului de alcool de către ambii părinți

Date despre starea sănătății

Dezvoltare fizică : bună

Date privind dezvoltarea personalității

Percepție : lacunară

Atenție : instabilă, se concentrează mai greu în activitate

Memorie predominant mecanică și de scurtă durată; viteza de memorare lentă; întipărirea slabă, durata păstrării scurtă.

Gândirea concret- intuitivă, nu face abstractizări.

Limbaj și comunicare

Volum vocabular : sărac, concret- situativ

Tip de comunicare : verbală, mimico-gesticulară

Semantica : înțelege informația verbală în ritm lent după multe repetări

Structura gramaticală : construiește propoziții scurte, acordul gramatical nu este bine format

Imaginație: sarăcă, îndreptată spre lumea desenelor animate pentru că urmărește aceste programe la televizor

Afectivitate: emotivitate- instabil, imatur emotional; reactii emotive cu caracter exploziv (țipete, plâns, aruncarea jucariilor)

Psihomotricitate : coordonare motrică generală- bună

Temperament preponderent coleric

Mobilitate: lentă

Stabilitatea conduitei, echilibru: instabil

Intensitatea reacției: intensă, rapidă

Rezistența la dificultăți: obosește ușor, se plictisește repede

Trăsături de caracter în devenire: neîncredere în sine, timiditate, nehotărâre, nesiguranță, egoism

Aptitudini: aptitudini pentru activitățile practice, educație fizică

Creativitate: în activitățile practice

Relatiile în grupul de prescolari:

În colectiv este sociabil, are o fire deschisă dar de cele mai multe ori el este cel care provoacă neînțelegeri și conflicte. Este impulsiv atunci când copiii nu-i dau dreptate sau nu-l ascultă.

Stilul de învățare:

Greoi, datorită faptului că nu se poate concentra mult timp și se plictisește repede.

Preferă activitățile practice și educația fizică. Este dezinteresat de celelalte activități din grădiniță, are un stil de muncă încet, se plictisește ușor, nu rezistă la efort intelectual susținut și nici la efort fizic.

-sub supravegherea educatoarei se mobilizează greu în activitate

III. Nevoi specifice:

În cadrul familiei:

Detensionarea relației din familie, mama să se preocupe de educația copilului, să-i asculte nevoile, să-l îndrume.

În cadrul grădiniței:

- dezvoltarea în continuare a aptitudinilor pentru activitățile practice;
- mobilizarea atenției și a voinței pentru a termina activitatea începută;
- antrenarea în orice tip de activitate din grădiniță;

În cadrul grupului de prieteni

- -realizarea unor sarcini în echipă
- acceptarea din partea grupului

IV. Obiective:

- ✓ -conștientizarea de către părinți a responsabilităților care le revin în educarea copilului;
- ✓ modificarea atitudinilor părinților în raport cu copilul, folosirea de metode nonagresive în educația lui;
- ✓ dezvoltarea încrederii în forțele proprii;
- ✓ realizarea unui program adecvat posibilităților lui, fără solicitări sau eforturi în salt, cu sarcini precise și bine definite;
- ✓ favorizarea integrării în grup;
- ✓ -orientarea către ședințe de psihoterapie;

V. Plan de acțiune:

- ✓ vizite la domiciliul copilului;
- ✓ participarea părinților la activitățile din grădiniță cu scopul de a observa copilul în mediul educațional;

- ✓ consilierea părinților în urma observării comportamentului copilului (în timpul activităților alese copilul se joacă frecvent " de-a barul");
- ✓ oferirea unor exemple de bună practică (familii în care părinții se ocupă de copii);
- ✓ desfașurarea unor activități în echipă, în care copilul să știe precis ce are de realizat;
- ✓ realizarea de proiecte tematice în care să fie cooptați ambii părinți;
- ✓ aprecieri din partea educatoarei în cadrul colectivului atunci când realizează sarcinile;
- ✓ acordarea de roluri în jocurile și activitățile alese prin care să capete încredere în forțele proprii, precum și încrederea colegilor.

EDUCAȚIE ONLINE LA NIVEL PREȘCOLAR

Prof. Drăgoi Luminița Mihaela
Grădinița Nr. 236 București

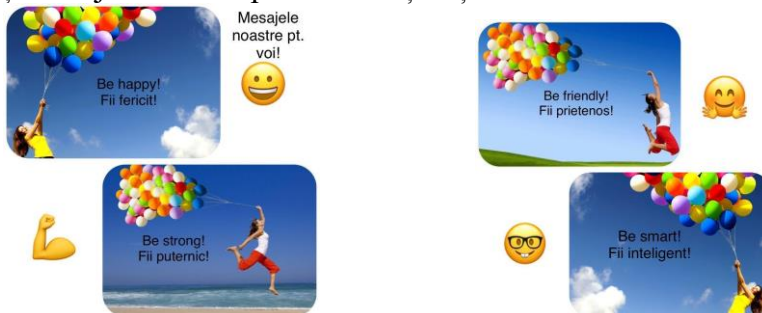
Am început oarecum neîncrezătoare această activitate de predare on-line, considerand că la nivel preșcolar va fi greu de realizat. Știam că meseria mea se bazează pe interacțiunea directă educatoare-copil și nu îmi imaginam ce feed-back aş putea avea de la copii, în condițiile date. Eram conștientă, de asemenea, că voi avea nevoie de ajutorul, de sprijinul părinților, fără de care nu aş fi putut să fac nimic. Însă, am avut o mare surpriză....! Părinții au fost foarte implicați, iar copiii dornici să vadă în fiecare zi ce le-am pregătit. Au lucrat și s-au jucat atât de frumos pe teme propuse de noi și ne-au impresionat maxim!

În continuare, am să prezint cum am desfășurat o zi din săptămâna care s-a numit: „Stay home, be happy!”/„Stai acasă și fii fericit!”, săptămână în care ne-am propus să ne amintim și să sistematizăm un pic și cunoștințele în limba engleză. Am postat pe grupul părinților și al copiilor următorul mesaj:

„Bună dimineața! Good morning!

Astăzi, vă rugăm să ascultați „Povestea copiilor curajoși” / “The story of the brave kids” (în limba română și în limba engleză), o poveste pe care am scris-o special pentru voi, deoarece voi sunteți adevărații noștri eroi. Apoi, vă propunem un exercițiu: așezați în fața oglinzii, spuneți tare și cu toată convingerea Cum suneți voi? De exemplu: Sunt frumos! Sunt deștept! Sunt puternic! Sunt bun! Dacă doriți, puteți să spuneți și în limba engleză: I’m smart! I’m beautiful! I’m amazing! Mama vă poate ajuta cu întrebări. Așteptăm filmulețele voastre.

Mai jos, aveți și mesajele noastre pentru voi! Țineți cont de ele! Have a nice day!”

Povestea copiilor curajoși:

„A fost odată ca niciodată o mulțime de copii, care se jucau și învățau împreună la Grădinița nr.25 din Oradea. Erau niște copii veseli, isteți și prietenoși. Totul în viața lor era minunat!

Într-o zi, un musafir nepoftit, a ajuns la ei în oraș și din cauza acestuia, viețile copiilor s-au schimbat, lumea le-a fost întoarsă pe dos. Au trebuit să renunțe la toate lucrurile pe care le iubeau: întâlnirile cu prietenii, joaca în parc, vizitele la bunici, orele petrecute la grădiniță.

Însă, copiii noștri au găsit calea pentru a merge mai departe. Nu s-au lăsat doborâți, deoarece ei sunt niște copii puternici și curajoși. Au demonstrat că pot fi fericiți și așa, găsind bucurii în lucruri mărunte. I-au încurajat pe toți din jurul lor spunând: Totul va fi bine! S-au întâlnit on-line cu educatoarele și colegii lor și au făcut cu multă dragoste și implicare activitățile propuse. Adulții au fost foarte mândri de ei și i-au considerat adevărații eroi ai acestor zile!”

Copiii au ascultat povestea, au urmărit imaginile, au repovestit-o și au trimis video-uri scurte cu exercițiul realizat în fața oglinzii. Toate mesajele lor audio, le-am adunat într-un filmuleț pe care l-am postat la finalul zilei. Filmulețul a început cu următoarele cuvinte: „Mesajele voastre, le-am pus în baloane colorate și le-am înălțat la cer. De acum, nimeni și nimic nu se va putea atinge de ele. Veți rămâne puternici, frumoși, sănătoși, fericiți, Forever and Ever!”

Și uite așa, cu pași mărunți, cu multă muncă, pasiune și implicare, am terminat anul școlar, combinând varianta predării on-line cu cea a predării față în față. Și pot să spun, cu mâna pe inimă, că sunt fericită pentru tot ce am realizat împreună cu ai mei copii în această perioadă, pentru faptul că ne-am văzut și ne-am auzit, pentru că am împărtășit unii altora trăiri și emoții și am făcut mai ușoară trecerea prin pandemie!

Mesajele voastre, le-am pus în baloane colorate și le-am înălțat la cer. De acum, nimeni și nimic nu se va putea atinge de ele. Veți rămâne puternici, frumoși, sănătoși, fericiți, FOREVER AND EVER!

PLAN DE ACTIVITĂȚI PENTRU COMBATEREA BULLIYNGULUI

Profesor Enache Bogdan – Costin,
Școala Gimnazială „Traian Săvulescu” Comuna Izvoarele, Județul Prahova

Scop:

Reducerea fenomenului de bullying și eventual cyberbullying în mediul școlar.

Obiective privind prevenirea și combaterea bullying-ului și cyberbullying-ului în școală:

- Coordonarea demersurilor educaționale care Previn și diminuează influențafactorilor generatori ai fenomenului de bullying, ai comportamentelor de risc în rândul tinerilor , respectiv ai celor care generează disconfort psihic și social;
- Identificarea factorilor de risc (comportamentul impulsiv, asumarea riscurilor, nesiguranta socială, izolarea, depresia, reacții la evenimente importante care le schimbă viața) care determină fenomene de bullying și cyberbullying în mediul școlar;
- Organizarea unor campanii de prevenire și intervenție bazate pe informarea și recuperarea victimelor fenomenelor de bullying și cyberbullying;
- Promovarea ideii de educare a copiilor în armonie, prietenie, solidaritate, toleranță și respect;

- Atragerea părinților în participarea la dezbateri și sesiuni de informare cu privire la bullying, gestionarea eficientă a emoțiilor, suport privind adaptarea copiilor la noul context școlar, abordarea pozitivă în disciplinarea copilului;
- Coordonarea și orientarea asistentei și consilierii psihopedagogice înspre corectarea, recuperarea, compensarea, adaptarea și integrarea școlară, profesională și socială a victimelor bullying-ului și cyberbullying-ului.

Resurse umane implicate:

- Conducerea școlii – director, director adj;
- Consiliul de Administrație;
- Grupul de acțiune anti-bullying din școală;
- Cadre didactice cu experiență dobândită și prin cursuri de formare pe această temă
- Consilieri școlari, profesori logopezi, asistenți sociali, psihologi – solicitați la cererea instituției (deoarece nu există)
- CJRAE PH;
- Cadrele didactice din școală ;
- Alți specialiști și colaboratori din instituții /organizații /fundații /asociații /centre/mediul privat;
- Părinți/tutori/reprezentanți legali, persoane în grija cărora se afla copilul;
- Copii/elevi/tineri;
- Membrii comunității.

Resurse materiale:

- Spații de întâlnire/ săli de clasă / amfiteatre , etc;
- Acces internet;
- Dispozitive (laptop, tablete, telefoane, videoproiector, xerox , imprimantă)
- Flipchart, marcăre, papetărie;

Perioada de implementare:

Pe parcursul întregului an școlar atât fizic cât și online

Beneficiari:

- Cadre didactice;
- Preșcolari / elevi;
- Părinți;
- Comunitatea locală;

Responsabili:

- Conducerea școlii;
- Consiliul de administrație;
- Grupul de intervenție conform (ORDIN nr. 4.343 din 27 mai 2020);
- Educatoarele, învățătorii și profesorii diriginți;
- Cadrele didactice din școală ;

Obiective specifice :

- Sensibilizarea elevilor privind consecințele actelor de violență;
- Dezvoltarea capacității empatice și a abilităților de rezolvare a problemelor;
- Recunoașterea comportamentelor care facilitează stabilirea și menținerea relațiilor de prietenie;
- Dezvoltarea unor comportamente prosoziale prin utilizarea cuvintelor „multumesc !”, „te rog frumos!”, „bună ziua! ”, „iarta-ma!”;
- Conștientizarea importanței toleranței în relațiile interumane;

- Informarea și conștientizarea elevilor cu privire la fenomenul de bullying și cyberbullying, tipuri de cyberbullying, mediile de propagare, cauzele cyberbullying-ului, factorii de risc, efecte ale cyberbullying-ului;
- Informarea elevilor cu privire la modalitățile de prevenire ale cyberbullying -ului,
- Semnele și simptomele specifice la care pot apela atunci când simt că pot fi o posibilă victimă a cyberbullying-ului;
- Informarea elevilor cu privire la prevederile legale referitoare la fenomenul de bullying și cyberbullying;
- Clarificarea noțiunii de conflict;
- Recunoașterea semnificațiilor, rolurilor, oportunităților și riscurilor asociate conflictului;
- Familiarizarea cu modelele teoretic - explicative ale conflictului;
- Identificarea surselor, respectiv a cauzelor unui conflict;
- Recunoașterea tipurilor de conflict care pot apărea în mediul școlar;
- Diferențierea între formele și modalitățile de comunicare;
- Identificarea blocajelor/obstacolelor care apar în procesul de comunicare;
- Exersarea abilităților de bază în comunicare (ascultare activă, parafrază, rezumare, feedback, empatie);
- Înțelegerea mecanismelor cognitive și emoționale implicate în gestionarea conflictelor;
- Dobândirea/învățarea unor strategii eficiente de gestionare a conflictelor în mediul școlar;
- Informarea elevilor cu privire la drepturile omului /copilului;
- Conștientizarea responsabilităților pe care le avem în diverse contexte de viață;
- Conștientizarea consecințelor negative care decurg din nerespectarea drepturilor omului/ ale copilului;
- Conștientizarea consecințelor negative care decurg din neînțelegerea și neasumarea responsabilităților;
- Exersarea tehnicilor de mediere de la egal la egal, respectiv de negociere ca modalități de gestionare a conflictelor;
- Promovarea unor atitudini de acceptare, suport și sprijin din partea cadrelor didactice în vederea integrării și incluziunii copiilor cu CES;
- Familiarizarea cadrelor didactice cu diferite strategii și metode de sprijin, suport și incluziune a copiilor cu CES;
- Dezvoltarea unor atitudini și comportamente de acceptare și suport din partea colectivului de elevi față de colegii cu CES;
- Dezvoltarea unor strategii individuale de combatere a atitudinilor și comportamentelor discriminatorii;
- Însușirea de către părinți a unor metode și tehnici de disciplină pozitivă;
- Identificarea modalităților de gestionare a stărilor emoționale generate de situația de criză;
- Responsabilizarea cadrelor didactice în scopul intervenției imediate în cazurile de bullying semnificate sau identificate;
- Măsurarea impactului acțiunilor cuprinse în planul antibullying și a eficienței grupului de acțiune;

Măsuri și acțiuni planificate pentru atingerea obiectivelor specifice:

- Activități de informare și conștientizare asupra fenomenului de bullying pentru personalul școlii, copiii și părinții;
- Adaptarea și implementarea la nivelul școlii a unor activități din cadrul campaniei educaționale "ANTI BULLYING" sau altor proiecte, în activitățile de consiliere colectivă desfășurate față în față /online cu elevii;

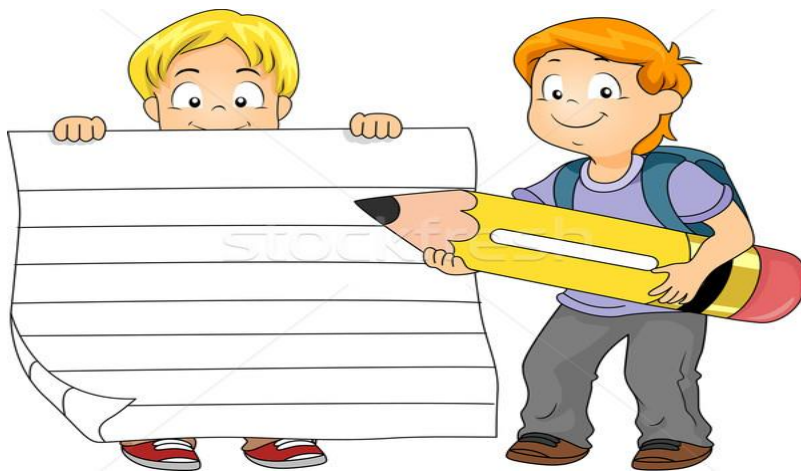
- Utilizarea unor materiale informative postate pe diverse siteuri autorizate;
- Utilizarea de materiale elaborate de către grupul de acțiune/ diriginți / consilierul școlar chemat în sprijin;
- Inițierea de către grupul de acțiune de la nivelul școlii, învățătorii și diriginții de programe și campanii de prevenire și intervenție în cazurile de violență psihologică: bullying și cyberbullying;
- Utilizarea de campanii și proiecte educationale elaborate de către diverse Asociații / ONG-uri și profesorul dirigințe a unor activitati de identificare a riscurilor care pot genera situații de bullying și cyberbullying în contextul școlii;
- Organizarea unor activitati de formare, workshop-uri pe tema violentei psihologice (bullying, cyberbullying) avand ca beneficiari cadrele didactice: „*Gestionarea conflictelor în mediul Școlar*”;
- Organizarea unor activitati de formare, workshop-uri de dezvoltare personală, respectiv pe tema disciplinării pozitive a copiilor, având ca beneficiari cadrele didactice;
- Adaptarea și implementarea de către cadrele didactice a unor activități din cadrul unor proiecte specific;
- Inițierea de către grupul de acțiune- cadre didactice a unor acțiuni în scopul promovării toleranței, comunicării empaticе, non - violente, respectiv a drepturilor copilului;
- Inițierea de către învățător, dirigințe a unor programe și activități extra școlare pe tema combaterii bullyingului și a cyberbullying-ului: jocuri, concursuri, expozitii tematice, dezbateri online;
- Activități de măsurare a impactului acțiunilor cuprinse în planul antibullying și a eficienței grupului de acțiune (chestionare, grile de observatie);

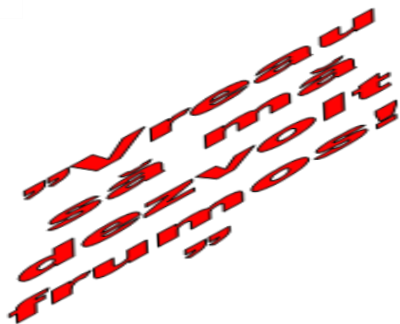
Bibliografie:

1. ORDIN nr. 4.343 din 27 mai 2020.

PROGRAMA OPȚIONAL

Prof. înv. preșcolar Bogdan Adela-Diana
Grădinița cu Program Prelungit „*Neghiniță*” Cluj-Napoca

Propunătoare: prof.în învă. preșcolar Bogdan Adela-Diana
Grădinița cu Program Prolungit "Neghinița" Cluj-Napoca
Denumire : "Vreau să mă dezvolt frumos!"

Tipul opționalului: la nivel interdisciplinar – îmbinarea domeniilor experiențiale: limbă și comunicare, om și societate, estetic și creativ, psihomotric.

Grupa mare

Durata: 1 an școlar

ARGUMENT

A învăța copilul, de la cea mai fragedă vârstă să fie îngrijit, să respecte reguli de igienă personală, să se obișnuiască cu un regim rațional de alimentație, înseamnă a pune baze trainice formării comportamentului igienic.

Deprinderile elementare de igienă trebuie imprimare de timpuriu pentru a deveni elemente ale modului de viață cotidian. Deprinderile igienice au un rol formativ deosebit prin stimularea motivației intrinseci, stând la baza comportamentului civilizat al adultului de mâine. Lipsa deprinderilor igienice creează dificultăți în respectarea regimului din grădiniță, îngreunează activitatea educatoarei.

Modul de abordare a acestor activități pleacă de la ideea că este bine pentru copii să înțeleagă că sănătatea nu înseamnă numai absența bolii, ci și un mod de viață echilibrat.

Am propus această disciplină ca activitate opțională deoarece am considerat că va contribui la asigurarea sănătății copiilor atât în timpul anilor de grădiniță cât și după terminarea acestora. Astfel, mai întâi am dorit să transmit copiilor informațiile accesibile despre alcătuirea și componentele corpului uman, despre păstrarea igienei personale și evitarea unor accidente și pericole pentru sănătate. Apoi, pe bază de exerciții variate – de observare, de comunicare, jocuri de rol și de simulare, jocuri didactice, teme de reflecție și de imaginație, precum și sarcini aplicative – am urmărit formarea și consolidarea unor deprinderi și obișnuințe de activitate organizată, de odihnă armonioasă, de alimentație corectă și igienică, pentru un stil de viață sănătos.

Prin toată activitatea mea, voi căuta să formez și să educ grupul de copii în așa fel încât să poată deveni un factor educativ atât pentru el cât și pentru grupul din care face parte – familie, colegi, prieteni, iar deprinderile formate să devină obișnuințe.

2. COMPETENȚE SPECIFICE:

1. Cunoașterea unor noțiuni elementare de anatomie și fiziologie:

- să enumere verbal organele de simț și rolul lor (minim 2 organe de simț).

2. Cunoașterea noțiunilor legate de sănătate și boală în vederea dezvoltării armonioase a organismului:

- să numească pe baza imaginilor date starea de sănătate sau de boală (cel puțin 2 semne ale stării de sănătate).

3. *Formarea și dezvoltarea unor comportamente de protejare a sănătății personale și a mediului:*

- să enumere cel puțin 3 reguli de menținere a unei stări de sănătate.

3. DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII:

A.2. Conduită senzorio-motorie, pentru orientarea mișcării

A.3. Sănătate (nutriție, îngrijire, igienă personală) și practici privind securitatea personală

B.2. Comportamente prosociale, de acceptare și de respectare a diversității

B.4. Autocontrol și expresivitate emoțională

C. 1. Curiozitate, interes și inițiativă în învățare

D.2. Mesaje orale în diverse situații de comunicare

4. COMPORTAMENTE VIZATE:

A.1.2 Participă la activități fizice variate, adecvate nivelului lui de dezvoltare

A.3.1 Exersează, cu sprijin, respectarea unor principii de bază specifice unei alimentații sănătoase

A.3.2 Manifestă deprinderi de păstrare a igienei personale

B.2.2 Își însușește și respectă reguli, înțelege efectele acestora în planul relațiilor sociale, în contexte familiare

B.2.3 Exersează, cu sprijin, asumarea unor responsabilități specifice vârstei, în contexte variate

B.4.1 Recunoaște și exprimă emoții de bază, produse de piese muzicale, texte literare, obiecte de artă etc

B.4.2 Demonstrează abilități de autocontrol emoțional

C.1.1 Manifestă curiozitate și interes pentru experimentarea și învățarea în situații noi

D.2.1 Demonstrează capacitate de comunicare clară a unor idei, nevoi, curiozități, acțiuni, emoții proprii (comunicare expresivă)

5. VALORI ȘI ATITUDINI:

- Promovarea unei vieți sănătoase; respect față de mediu, față de sport;

- Atitudine pozitivă față de elementele ce ajută la susținerea unei vieți sănătoase.

6. SUGESTII METODOLOGICE:

Mijloace, modalități de realizare: convorbiri, joc de rol, joc senzorial, joc-exercițiu

imagini, fișe de muncă independentă, alimente, truse de doctor, de bucătărie, jetoane, obiecte de vestimentație, obiecte pentru igiena bucală, a mâinilor.

7. MODALITĂȚI DE EVALUARE

- acuratețea răspunsurilor verbale oferite de copii la întrebările adresate;

- calitatea și acuratețea produselor activității;

- corectitudinea executării mișcărilor în timpul jocurilor de mișcare;

- gradul de manifestare generală a comportamentelor și atitudinilor urmărite și nivelul de autonomie demonstrat prin activitățile propuse;

- numărul de încercări și reușitele în cazul jocurilor propuse;

- calitatea descrierilor verbale în situațiile de observare.

8. CONȚINUTUL ÎNVĂȚĂRII:

Corpul uman –părțile componente

-organele de simț

-sănătos – bolnav

2. Igiena personală –igiena cavității bucale

-igiena mâinilor și a unghiilor

-igiena părului

-igiena corpului

-igiena îmbrăcăminteii și încălțăminteii

3. Despre alimentație
4. Plantele medicinale
5. Muncă, odihnă, mișcare
6. Sănătatea mediului –curățenia camerei / a sălii de grupă
-curățenia locului de joacă

9. BIBLIOGRAFIE:

1. "Curriculumul pentru educație timpurie", 2019
2. "Suport pentru explicarea și înțelegerea unor concepte și instrumente cu care operează curriculumul pentru educație timpurie" 2019
3. "Nu vreau să manânc"- Editura [Didactica Publishing House](#), 2019
4. "Nu vreau să dorm singur"- Editura [Didactica Publishing House](#), 2019
5. "Nu vreau reguli"- Editura [Didactica Publishing House](#), 2019
6. "Arta îmbrățișării" - Editura [Didactica Publishing House](#), 2019
7. "Vreau totul! Eu sunt regele!" - Editura [Didactica Publishing House](#), 2019
3. "Colorez și învăț: Ce e igiena"- Editura Gama, 2013
4. "Cum să ne hrănim sănătos"-carte școlară, Ligya Alexandrescu, Editura Aramis, 2011
5. "Carte de bună purtare"-Preda Viorica- Editura DPH, 2008
6. "Educație pentru sănătate"-Alice Nichita, Mihaela Mitroi- Editura Aramis, 2008
7. "Mă îngrijesc, sunt sănătos"-Editura Gama, 2008

10. PLANIFICAREA ACTIVITĂȚILOR:

Data	Obiective operaționale	Conținut	Activități de învățare	Modalități de evaluare
Sep.	- să prezinte cel puțin trei părți ale propriului corp;	"Ce frumos e omul!"	Tabla interactivă	Calitatea descrierilor verbale în situațiile de observare
Oct.	- să prezinte două caracteristici fizice ale prietenului său; - să reprezinte grafic chipul prietenului său;	"Vin la grădiniță, am prietenii noi!"	Ppt Desen	Acuratețea răspunsurilor verbale oferite de copii la întrebările adresate Calitatea și acuratețea produselor activității
Oct.	- să recunoască persoana care l-a strigat folosindu-se doar de simțul auditiv;	"Nu te supăra, că nu e bine...haide la joacă cu mine"	Joc muzical	Corectitudinea executării mișcărilor în timpul jocurilor cu text și cânt;
Oct.	- să identifice două beneficii din lectură referitoare la importanța spălării de dimineață;	"Să-ți înceapă ziua bine!"	Lectura educatoarei	Acuratețea răspunsurilor verbale oferite de copii la întrebările referitoare la lectura audiată
Noi.	- să se spele pe mâini respectând etapele învățate;	"Prietenii sănătății: apa și săpunul"	Activitate practică	Calitatea și acuratețea produselor activității
Noi.	- să utilizeze piaptănel pentru a peria păpușa;	"Pieptănam păpușa"	Activitate practică	Calitatea și acuratețea produselor activității
Noi.	- să identifice două reguli de igienă din poveste pe baza machetei suport;	"Trupul este oglinda sufletului"	Povestirea educatoarei	Acuratețea răspunsurilor verbale oferite de copii la întrebările referitoare la poveste

Noi.	- să folosească periuța de dinți pentru a-și curăța dinții;	”Cum folosim corect periuța de dinți?”	Activitate practică	Calitatea și acuratețea produselor activității
Dec.	- să identifice rolul batiștei și a unor reguli de igienă;	”Povestea unui nas năzdrăvan” – de Aristide Bujoiu	Lectura educatoarei	Acuratețea răspunsurilor verbale oferite de copii la întrebările referitoare la imaginile prezentate;
Dec.	- să decoreze cu desene sau semne grafice învățate o batiștă din hârtie;	”Batișta mea ”	Desen	Calitatea și acuratețea produselor activității
Dec.	- să prezinte cel puțin două idei din povestire folosind imaginile;	”Ce înseamnă stres?”	Povestirea educatoarei	Acuratețea răspunsurilor verbale oferite de copii la întrebările referitoare la poveste
Ian.	- să prezinte cel puțin două obiecte de uz personal precizându-le rolul;	”Cufărul fermecat”	Joc didactic	Numărul de încercări și reușitele în cazul jocului didactic
Ian.	- să identifice în imagini importanța îngrijirii obiectelor de îmbrăcăminte;	„Mihaela și cei trei ursuleți” de Neil Cobar	Povestire	Acuratețea răspunsurilor verbale oferite de copii la întrebările referitoare la poveste
Ian.	- să aplice reguli de păstrare și îngrijire a obiectelor de îmbrăcăminte;	”Hăinuțele curate, în dulap sunt așezate! ”	Activități practic-gospodărești	Calitatea și acuratețea produselor activității
Feb.	- să recunoască cel puțin două obiecte de uz personal cu ajutorul activității mimate;	”Ce este și la ce folosește?”	Joc – exercițiu	Corectitudinea executării mișcărilor în timpul jocului de mimă;
Feb.	- să recunoască două consecințe ale nerespectării regulilor de igienă	”Să fie ordine atât la interior, cât și la exterior ”	Lectură după imagini	Acuratețea răspunsurilor verbale oferite de copii la întrebările referitoare la imaginile prezentate;
Feb.	- să evidențieze importanța folosirii obiectelor de îngrijire oricând este nevoie;	„Curățel și Microbel”	Povestea educatoarei	Acuratețea răspunsurilor verbale oferite de copii la întrebările referitoare la poveste
Mar.	- să prezinte cel puțin două reguli de bază ale igienei personale;	”Apa- cea mai bună alegere ”	Experiment	Acuratețea răspunsurilor verbale oferite de copii la întrebările referitoare la imaginile prezentate;
Mar.	- să-și stabilească un program zilnic folosindu-se de pașii recomandați în convorbire;	”Când și cum ne odihnim?”	Convorbire	Acuratețea răspunsurilor verbale oferite de copii la întrebările referitoare la convorbire
Mar.	- să identifice reguli de păstrare a jucăriilor;	”Cum îmi păstrez jucăriile?”	Lectură după imagini	Acuratețea răspunsurilor verbale oferite de copii la întrebările referitoare la imaginile prezentate

Mar.	- să interpreteze un cântec, executând mișcări diferite;	”Dacă vesel se trăiește...”	Joc muzical	Corectitudinea executării mișcărilor în timpul jocului muzical;
Mar.	- să-și utilizeze organele de simț pentru a descoperi starea de bine oferită de contactul direct cu natura;	”Îmbrățișează un copac!”	Plimbare în natură	Gradul de manifestare generală a comportamentelor și atitudinilor urmărite și nivelul de autonomie demonstrat prin activitățile propuse;
Apr.	- să identifice funcția analizatorilor;	”Gusturi noi, pentru noi?”	Joc senzorial	Corectitudinea executării mișcărilor în timpul jocului senzorial;
Apr.	- să aplice regulile de igienă în prepararea fructelor și legumelor;	”Fructe colorate, izvor de sănătate”	Activ.practic-gospodărească	Calitatea și acuratețea produselor activității
Apr.	- să prezinte cel puțin două reguli de servire a mesei;	”Nu vreau să mănânc!”	Convorbire	Acuratețea răspunsurilor verbale oferite de copii la întrebările referitoare la convorbire
Mai	- să identifice rolul fructelor în menținerea sănătății;	”Sănătate - de la fructe”	Ppt	Acuratețea răspunsurilor verbale oferite de copii la întrebările referitoare la imaginile prezentate
Mai	- să recunoască cel puțin două plante medicinale utilizând imaginile suport	”Ce fel de plante sunt?”	Joc - exercițiu	Corectitudinea executării mișcărilor în timpul jocului
Mai	- să identifice modul de recoltare a plantelor medicinale;	”Pădăii adunate, în coronițe așezate”	Activități practic-gospodărești	Calitatea și acuratețea produselor activității
Iun.	- să identifice cel puțin două activități de mișcare benefice sănătății utilizând covorul povestitor;	”Odihnește-te prin mișcare!”	Povestirea educatoarei	Acuratețea răspunsurilor verbale oferite de copii la întrebările referitoare la poveste
Iun.	- să identifice cel puțin două aspecte benefice ale plimbărilor în natură pentru dezvoltarea armonioasă a corpului;	”Vine vara, să ne bucurăm!”	Plimbare în natură	Gradul de manifestare generală a comportamentelor și atitudinilor urmărite și nivelul de autonomie demonstrat prin activitățile propuse;
Iun.	- să găsească răspunsul ascuns pe traseul organizat în cadrul ștafetei, pe baza indiciilor și a cunoștințelor acumulate	”Ștafeta sănătății ”	Concurs	Corectitudinea executării mișcărilor în timpul jocurilor de mișcare propuse pe parcursul ștafetei;

REVISTA PROFEDU

NR. 19

IUNIE 2022

ISSN-2559 – 6950

www.profedu.ro